

Eiran aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutussuunnitelma

Eiran aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutussuunnitelma

Nimi	Eiran aikuislukion tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutussuunnitelma
Perusteen nimi	Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
Päätösnumero	01
Hyväksyjä	Touko Voutilaisen koulusäätiön hallitus
Päätöspäivämäärä	22.6.2022
Voimaantulopäivämäärä	1.8.2022
Pdf luotu	19.8.2024

SISÄLTÖ

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus.	1
1.1. Koulutuksen tavoitteet.	1
1.2. Koulutuksen kohderyhmä.	1
1.3. Koulutuksen arvoperusta.	2
1.4. Koulutuksen muodostuminen.	2
2. Koulutuksen järjestäminen.	5
2.1. Opiskelijan ohjaaminen.	5
2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.	8
2.3. Erityinen tuki.	9
2.4. Opiskeluhoito.	11
2.5. Yhteistyö.	12
2.5.1. Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä.	12
2.5.2. Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisen kohdalla.	13
2.5.3. Työelämäyhteistyö, kansainvälinen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	14
2.6. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta. . .	14
3. Palaute osaamisen kehittämisestä ja osaamisen arviointi.	16
3.1. Palaute osaamisen kehittämisestä.	16
3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi.	16
3.3. Todistukset.	16
4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset. . . .	19
4.1. Opiskelijan velvollisuudet.	19
4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen.	19
5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt.	21
5.1. Laaja-alainen osaaminen.	21
5.1.1. Oppimaan oppiminen.	22
5.1.2. Monilukutaito.	22
5.1.3. Digiosaaminen.	23
5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen.	23
5.1.5. Hyvinvointiosaaminen.	23
5.1.6. Ympäristöosaaminen.	23
5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen.	23

5.1.8. Kulttuuriosaaminen.	24
6. Koulutuksen osat.	25
6.1. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk.	25
6.2. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk.	28
6.2.1. Äidinkieli ja kirjallisuus.	30
6.2.2. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus.	32
6.2.3. Ruotsi.	34
6.2.4. Englanti.	36
6.2.5. Matematiikka.	37
6.2.6. Reaaliaineet.	37
6.2.7. Kuvataide.	41
6.2.8. Lukion valinnaiset opinnot.	42
6.2.9. Tuvapaja: Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen.	42
6.3. Perustaitojen vahvistaminen, 0 - 30 vk.	43
6.3.1. Äidinkieli ja kirjallisuus.	44
6.3.2. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus.	46
6.3.3. Ruotsi.	48
6.3.4. Englanti.	49
6.3.5. Matematiikka.	50
6.3.6. Reaaliaineet.	50
6.3.7. Kuvataide.	54
6.3.8. Peruskoulun valinnaiset opinnot.	55
6.3.9. Tuvapaja: Perustaitojen vahvistaminen.	55
6.3.10. Perusopetuksen päättöarvosanojen korotusohjelma.	55
6.4. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk.	55
6.5. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 0 - 20 vk.	58
6.6. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 0 - 20 vk.	62
6.7. Valinnaiset opinnot, 0 - 10 vk.	65

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen yhdistävän nivelvaiheen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Opetushallitus määrää koulutuksen osista ([luku 1.4](#)) ja niiden tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista ([luku 5](#)), henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkittävistä tiedoista ([luku 2.2](#)) sekä todistukseen merkittävistä tiedoista ([luku 3.3](#)) (1215/2020, 12 § ja 16 §) . Näiden lisäksi koulutuksen perusteissa kuvataan koulutuksen arvopohja sekä opinto-ohjauksen, oppimisen tuen ja arvioinnin toteuttaminen. Koulutuksen järjestäjä laatii perusteiden pohjalta suunnitelman koulutuksen toteuttamisesta. Suunnitelman sisältöä ohjeistetaan [luvussa 2.5](#).

1.1. Koulutuksen tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on

- antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen,
- selkeyttää opiskelijan suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen sekä
- vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijan jatko-opintojen ja uran valintaa. Koulutuksen aikana opiskelijan tavoitteena on tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa ja rakentaa erilaisia vaihtoehtoja sekä toisen asteen opintoihin että työelämään.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskelu/tutkintokielen taitoja ja eri tiedonalojen tekstitaitoja sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja siten, että hänellä on riittävät edellytykset opiskella toisen asteen koulutuksessa. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kiinnostusta ja motivaatiota elinikäiseen oppimiseen.

1.2. Koulutuksen kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu seuraaville kohderyhmille:

- oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta,
- opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame
- opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Koulutuksen osallistuvalla henkilöllä tulee olla perusopetuksen päättötodistus tai todistus perusopetusta vastaavasta aiemmasta koulutuksesta. Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä ottaa myös ilman päättötodistusta olevan opiskelijan, jos koulutuksen järjestäjä katsoo tällä muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. (1215/2020, 8 §.)

Valmentavan koulutuksen opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka ei ole suorittanut perusopetuksen jälkeistä tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Hakija, joka on suorittanut toisen asteen tutkinnon tai aiemman valmentavan koulutuksen, voidaan kuitenkin ottaa koulutukseen, jos se on erityisestä syystä perusteltua jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi.

Samoin oppivelvollinen, joka on jo aiemmin suorittanut valmentavan koulutuksen, voidaan ottaa valmentavaan koulutukseen, jos hänellä ei ole soveltuvaa koulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. (1215/2020, 8 §.) Tällöin opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee laatia siten, että siihen sisältyvät opinnot täydentävät aikaisempia koulutuksen osien sisältöjä.

Opiskelijoiden opiskelukielen taidon tulisi olla sellainen, että he hyötyvät valmentavan koulutuksen opiskelusta ja heillä on mahdollisuus saavuttaa tarvittavat valmiudet toisen asteen opiskeluun valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voivat järjestää ne ammatilliset oppilaitokset, joilla on oikeus vaativaan erityisen tuen järjestämiseen (1215/2020, 3 §).

1.3. Koulutuksen arvoperusta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvoperustana ovat demokratia, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa. Opetus perustuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Opetuksen lähtökohtana ovat opiskelijan ainutlaatuisuus, oikeus hyvään opetukseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku toteutuu opiskelijälähtöisesti rakentuen hänen vahvuuksilleen ja henkilökohtaisille tavoitteilleen.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijat kasvavat ottamaan vastuuta opinnoistaan, päätöksistään ja elämästään sekä harjaantuvat demokraattiseen toimintaan ja osallisuuteen. Osallisuus, toimijuus ja yhteisöllisyys sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa. Jokainen opiskelija tuo kulloiseenkin opiskeluryhmään oman panoksensa ja opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Näin pyritään edistämään opiskelijan hyvinvointia ja osallisuutta.

Koulutuksessa pyritään luomaan oppimisympäristöjä, joissa erilaisista taustoista tulevilla opiskelijoilla on mahdollisuus tunnistaa ja pohtia yhteisiä hyvän elämän arvoja ja periaatteita sekä oppia yhteistyöhön. Koulutuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan myös omia arvojaan sekä erilaisten erilaisten toimintaympäristöjen ja -kulttuurien erilaisuutta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet on laadittu tässä esitetyn arvoperustan pohjalta.

1.4. Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §). Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi. Opiskelija osallistuu valmentavaan koulutukseen omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti. Opiskelija voi osallistua valmentavaan koulutukseen lyhyemmän ajanjakson kuin 38 viikkoa.

Opiskelijan opinnot muodostuvat kaikille yhteisestä Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot -koulutuksen osasta ja valinnaisista koulutuksen osista.

Kaikille yhteinen koulutuksen osa:

- Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat:

- Perustaitojen vahvistaminen (0–30 viikkoa)
- Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (0–30 viikkoa)

- Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (0–30 viikkoa)
- Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (0–20 viikkoa)
- Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (0–20 viikkoa)
- Valinnaiset opinnot (0–10 viikkoa)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen muodostuminen

Eiran aikuislukion TUVA-koulutuksessa opiskelijalla on tarjolla seuraavat opinnot Eirassa ja yhteistyöoppilaitoksissa:

Eiran aikuislukiossa toteuttavat opinnot:

Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (max 30 viikkoa)

Perustaitojen vahvistaminen (max 30 viikkoa)

Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (max 3 viikkoa)

- Ympäristö- ja kulttuuritaidot (1 viikko)
- Yhteiskunnallisen osallisuuden ja arkielämän taidot (1 viikko)
- Arjen toimintakyvyn ja terveyden ylläpitotaidot (1 viikko)

Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (max 2 viikkoa)

- Työelämäosaaminen ja tulevaisuus 2 viikkoa

Valinnaiset opinnot (max 10 viikkoa)

Näissä opinnoissa mm.

- Ammattimaisen harrastuksen opinnollistaminen (esim. jääkiekko, jalkapallo)
- Oman äidinkielen opinnot
- Vapaan sivistystyön opinnot, jotka tukevat opiskelijan oppimista
- Avoimen ammattiopiston opinnot

Suomen Diakoniaopistossa (SDO Oy) toteuttavat opinnot:

Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (max 30 viikkoa)

Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (max 20 viikkoa)

- Hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen (2-6 viikkoa)
- Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen (2-6 viikkoa)
- Arjen hallinnan taidot (2-8 viikkoa)

Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (max 20 viikkoa)

- Työelämän pelisäännöt (1-3 viikkoa)
- Työpaikalla tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa)
- Yrittäjyys (1-3 viikkoa)

Taitotalossa (AEL-Amiedu Oy) toteuttavat opinnot:

Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (max 30 viikkoa)

2. Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin (1215/2020, 13 §). Koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä täydentää järjestämäänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta (1215/2020, 7 §).

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §).

Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi (1215/2020, 13 §).

2.1. Opiskelijan ohjaaminen

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista koulutuksen suorittamiseen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää opinto-ohjausta (1215/2020, 19 §). Koulutuksen järjestäjä kuvaa suunnitelmassaan tarkemmin ohjauksen toteuttamisen. Yksilö- ja ryhmäkohtainen ohjaus ovat keskeinen osa valmentavaa koulutusta. Opinto-ohjauksen toteutumisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka kirjoilla opiskelija on.

Opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa opintoihinsa liittyvää ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä.

Ohjaus tukee opiskelijaa

- kartoittamaan kiinnostuksen kohteitaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan
- arvioimaan aiemmin hankittua osaamista
- suunnittelemaan opintojensa sisältöä
- seuraamaan opinnoissa etenemistään
- arvioimaan omaa oppimistaan
- tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja tulevaisuuden suhteen
- etsimään tietoa toisen asteen koulutuksesta sekä erilaisista uravaihtoehtoista sekä
- hakeutumaan jatko-opintoihin.

Ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa. Ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjausta tulee eriyttää ottamalla huomioon jokaisen opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet, tavoitteet, harrastukset, kiinnostusten kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta, toimijuutta sekä luottamusta omaan osaamiseen kehitetään ja pidetään yllä koko tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tuetaan osallisuutta.

Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena sekä näiden yhdistelmänä. Ohjausta toteutetaan moniammatillisesti, sillä sitä antavat opinto-ohjaaja ja oppilaitoksen muu henkilökunta. Mahdollisen työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön jäsenet. Opiskelijan tulee saada tietoa siitä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ohjauksen kokonaisuudessa sekä missä asioissa ja miten opiskelija voi saada heiltä tukea.

Ohjauksen yhteydessä tehdyt suunnitelmat dokumentoidaan opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Oppivelvollisten osalta koulutuksen järjestäjällä on ohjaus- ja valvontavastuu valmentavan koulutuksen päättävästä opiskelijasta. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppivelvollinen opiskelija hakeutuu ennen valmentavan koulutuksen päättymistä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutuksen järjestäjän tulee seurata, että oppivelvollinen hakeutuu oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. (1214/2020, 10 §.)

Ohjaus- ja valvontavastuu koskee myös niitä tilanteita, joissa oppivelvollinen aikoo keskeyttää valmentavan koulutuksen. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa, että oppivelvollinen saa riittävästi opinto-ohjausta hakeutumisvelvoitteensa täyttämiseksi siten, että oppivelvollisuuden suorittaminen voi jatkua keskeytyksettä. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan muiden palvelujen piiriin. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy. (1214/2020, 13 §.)

Opinto-ohjauksen järjestäminen

Jokaisella opiskelijaryhmällä on ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja, jotka yhdessä aineenopettajien kanssa ohjaavat opiskelijaa.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

TUVA-opintojen aikana ohjausta annetaan opinto-ohjauksen oppitunneilla, pienryhmissä ja infoissa sekä henkilökohtaisena ohjauksena. Ohjausta voidaan antaa lähi- tai verkko-ohjauksena. Pienryhmäohjauksessa opiskelijoita aktivoidaan tekemään yhteistyötä ja soveltamaan yhteistoiminnallisia työtapoja. Ohjaustilanteissa kannustetaan opiskelijoita pohtimaan yhdessä opintoihin liittyviä asioita sekä tuomaan omia näkemyksiä ja kokemuksia yhteiseen keskusteluun. Tällä vahvistetaan opiskelijoiden keskinäistä yhteisymmärrystä. Vertaistuki ja ryhmän tuki ovat tärkeitä oppimisessa.

Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijan kanssa laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, keskustellaan opinnoista, koulutusvalinnoista sekä ammatti- ja uratoiveista. Ohjauksessa otetaan huomioon opiskelijan aikaisemmin hankittu osaaminen ja kiinnostuksen kohteet kytkemällä opittavat tiedot ja taidot opiskelijalle merkityksellisiin kokemuksiin ja toimintamuotoihin. Opintojen tavoitteet asetetaan yhdessä opiskelijan kanssa aikaisempien opintojen ja muutoin hankitun osaamisen pohjalta.

Henkilökohtaisessa ohjauksessa otetaan huomioon opiskelijan ohjaukselliset ja kielelliset valmiudet. Vuoden aikana niitä pyritään vahvistamaan kohti itseohjautuvaa opiskelijaa. Opiskelijaa ohjataan ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja oppimistavoitteiden suuntaisesta toiminnasta.

Opiskelijaa ohjataan käyttämään monipuolisia opiskelumenetelmiä ja työtapoja tieto- ja viestintätekniikkaa ja sen sovelluksia hyödyntäen. Tieto- ja viestintätekniikkaa ohjataan käyttämään monipuolisesti opintojen suunnittelussa, opiskelussa ja tiedonhaussa.

Ohjauksen opintojaksoilla opettajina toimivat aineenopettajat, ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaaja. Opinto-ohjaaja vastaa opiskelijan opiskelusuunnitelman ohjauksesta sekä jatko-opintoihin ohjaamisesta. Aineenopettajat, erityisopettaja, ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja suunnittelevat ja toteuttavat ohjauksen opintojaksot, joiden sisältöinä ovat opiskelutekniikat, itsetuntemus, opiskelijan vahvuudet, työelämätaidot ja hyvinvointiin liittyvät teemat.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Ryhmänohjaaja

Ryhmänohjaajan rooli TUVA-vuoden aikana on keskeinen, sillä hänellä on vastuu ohjauksen kokonaisuudesta yhdessä opinto-ohjaajan kanssa. Hänen tehtävänä on tukea opiskelijan kasvua ja kehitystä sekä huolehtia opiskelijoiden ryhmäytymisestä. Ryhmänohjauksen tavoitteena on myös tukea opiskelijan selviytymistä erilaisissa elämäntilanteissa. Opiskelija oppii itsenäisyyttä ja vastuullisuutta ja kehittää itsetuntemustaan. Tavoitteena on, että TUVA:n jälkeen jokaisella opiskelijalla on sekä suunnitelma jatko-opinnoista että valmiudet aloittaa ne. Siten yksi TUVA-vuoden tavoitteista onkin syrjäytymisen ehkäisy.

Ryhmänohjaaja tekee yhteistyötä tukitoimien koordinaattorin, tiedottajan, opintosihteerien, rehtorin, apulaisrehtorien, aineenopettajien, kouluterveydenhoitajan ja –psykologin sekä kuraattorin kanssa ja osallistuu tarvittaessa moniammatillisen opiskelijahuoltoryhmän toimintaan. Opiskelijan huoltajat ja tukihenkilöt ovat olennainen yhteistyökumppani erityisesti oppivelvollisten ohjauksessa.

Opinto-ohjaaja

Opinto-ohjaaja antaa ohjausta yksilöohjauksena, ryhmässä ja tarvittaessa pienryhmissä. Ohjaus voi olla lähiohjausta tai verkossa tapahtuvaa ohjausta. Henkilökohtaisessa ohjauksessa opiskelijaa ohjataan rakentamaan omaan elämäntilanteeseensa parhaiten sopiva, mutta tavoitteellinen opiskelusuunnitelma ja jatko-opintosuunnitelma. Ryhmämuotoista ohjausta opinto-ohjaaja antaa opinto-ohjauksen opintojaksolla yhdessä ryhmänohjaajien kanssa. Opinto-ohjaaja huolehtii, että opiskelija hakee TUVA-vuoden jälkeen toisen asteen opintoihin.

Opinto-ohjaaja tekee ryhmänohjaajan tavoin yhteistyötä tukitoimien koordinaattorin, tiedottajan, opintosihteerien, rehtorin, apulaisrehtorien, aineenopettajien, kouluterveydenhoitajan ja –psykologin sekä kuraattorin kanssa ja osallistuu tarvittaessa moniammatillisen opiskelijahuoltoryhmän toimintaan. Opinto-ohjaaja huolehtii ohjauksellisesta tiedottamisesta niin, että opiskelija saa riittävästi ajantasaista tietoa opinnoista Eirassa sekä jatko-opinnoista.

Erityisopettaja

Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat opiskelijat. Erityisopettaja suunnittelee tukitoimia yhdessä opettajien, opinto-ohjaajien ja opiskeluhuollon henkilöstön kanssa. Hän auttaa tukea tarvitsevia opiskelijoita löytämään omat opiskelutavat ja tukee aineenopettajia oppimisen tuen suunnittelussa. Erityisopettaja huolehtii lukitestiin järjestelystä. Jos opiskelijalla on ollut perusopetuslain 17§ mukainen erityisen tuen päätös, erityisopettaja suunnittelee yhteistyössä aineenopettajan ja ryhmänohjaajan kanssa sopivat jatkotoimenpiteet.

Aineenopettaja

Aineenopettajat tekevät opintojen suunnittelussa ja toteutuksessa yhteistyötä, jonka avulla rakennetaan siltaa eri oppiaineiden välille ja vahvistetaan opetuksen kielitietoisuutta. Aineenopettaja kirjaa wilmaan opiskelijan läsnä- ja poissaolot. Jos selvittämättömiä poissaoloja ilmenee, aineenopettaja on yhteydessä apulaisrehtoriin.

Rehtori ja apulaisrehtori

Rehtoreiden vastuulla on ohjauksen resursseista ja rekrytoinnista huolehtiminen sekä ohjaustiimin esimiestoiminta. Apulaisrehtori on yhteydessä opiskelijaan ja huoltajiin, mikäli selvittämättömiä poissaoloja ilmenee.

Toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa

TUVA-opiskelijoiden jatko-opintoihin ohjaus aloitetaan heti opintojen alussa, jolloin opiskelija laatii opiskelusuunnitelman yhdessä opinto-ohjaajan kanssa. Opiskelusuunnitelmaa ja sen toteutumista päivitetään tarvittaessa opintojen aikana. Suunnitelmaan kirjataan toiveet ja tavoitteet jatko-opiskelupaikoista. TUVA-vuoden opiskelusuunnitelma laaditaan siten, että se tukisi mahdollisimman hyvin opiskelutaitojen kehittymistä ja jatko-opintoihin pääsemistä. Jatko-opintosuunnitelmaa tarkennetaan lukuvuoden aikana. Jatko-opintoihin tähtäävää ohjausta voivat antaa opinto-ohjaaja, aineenopettajat, ryhmänohjaajat sekä koulun muu henkilöstö.

Oppivelvollisten kohdalla opinto-ohjaaja huolehtii siitä, että opiskelija hakeutuu toisen asteen oppilaitokseen, ottaa paikan vastaan ja aloittaa opinnot. Opiskelija hakeutuu toisen asteen opintoihin heti kun valmiudet ovat riittävät tai kun opiskelija on saanut opiskelusuunnitelman mukaiset TUVA-opinnot valmiiksi. Tavoitteena on, että jokainen opiskelija hakee opiskelupaikkaa yhteishaussa, jatkuvassa haussa tai oppilaitosten erillisissä hauissa. Siirtymävaiheessa toisen asteen opintojen aloittamisen jälkeen vastuu opiskelijasta siirtyy oppilaitokselle, jossa hän opiskelee. Toiselle asteelle siirtymistä suunniteltaessa tehdään yhteistyötä myös huoltajien kanssa ja he voivat olla suunnittelussa mukana. Mikäli oppivelvollinen opiskelija ei saa jatko-opintopaikkaa tai hänen TUVA-opinnot keskeytyvät, hän siirtyy asuinkunnan oppivelvollisuustiimin

(opv-tiimi) ohjattavaksi. Siirtymävaiheessa tehdään tiivistä yhteistyötä kaupungin opv-tiimin kanssa, jotta opiskelija saa tarvittavat tukitoimet ja tarkoituksenmukaisen opiskelupaikan.

2.2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen.(1215/2020,14§) Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemisessä tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä opiskeluhuollon ja opiskelijan muun verkoston kanssa.

Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §).

Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelijan

- tavoitteet valmentavalle koulutukselle
- opiskelijan aikaisempi koulutus ja muu osaaminen
- opiskelukielen taito ja muu kielitaito sekä opiskeluvalmiudet
- suoritettavat koulutuksen osat ja niiden laajuus ja tavoitteet
- tarvitsema ohjaus ja tuki ja niiden toteuttaminen (1215/2020, 22 §)
- jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen suuntaan valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Keskeisenä periaatteena on kuitenkin opiskelijan suuntautuminen toiselle asteelle ja toisen asteen opintojen suorittaminen ohjattuna ja tuettuna opiskelijan valmiuksien mukaan.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ohjaa opiskelijan opintojen rakentumista ja etenemistä sekä vahvistaa opiskelun suunnitelmallisuutta. Opiskelusuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat opiskelijan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet sekä hänen osaamisensa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alussa. Opiskelijan elämäntilanne sekä aiemmat oppimiskokemukset tulee ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Lähtötilanteen selvittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, ja opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, opiskelukielen taito, opiskeluvalmiudet sekä mahdolliset tuen tarpeet kartoitetaan mahdollisimman tarkasti ja huomioidaan opintojen suunnittelussa.

Valmentavan koulutuksen lainsäädäntöön ei sisälly aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista tai hyväksilukua koskevaa sääntelyä. Opiskelijan opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.

TUVA-koulutuksen alussa laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, jossa huomioidaan opiskelijan aikaisemmin hankkimat tiedot ja taidot. Siksi valmentavan koulutuksen alussa selvitetään opiskelijan taitotaso oppiaineissa, kielitaidon taso ja oppimishistoria sekä tuen tarpeet. Näiden perusteella asetetaan opiskelun tavoitteet ja laaditaan opiskelusuunnitelma. Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelun tavoitteet, opintojen sisältö ja suoritusjärjestys, mahdolliset tukitoimet ja TUVA-vuoden jälkeiset jatko-opintosuunnitelmat.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi opiskella perusopetuksen oppiaineita ja halutessaan korottaa perusopetuksen oppiaineiden arvosanoja erityisessä tutkinnossa. Opiskelija parantaa TUVA-opintojen aikana opetuskielen hallintaansa ja oppimaan

oppimisen taitojaan sekä useiden oppiaineiden osaamista opetuskielellä. Lisäksi opiskelija voi suorittaa lukion opintojaksoja sekä ammatillisen koulutuksen yhteistyökumppanien tarjoamia opintoja. Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan voi siis kuulua TUVA-koulutuksen perusteiden mukaisia opintoja sekä perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opintoja. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä päivitetään säännöllisesti osana opinto-ohjausta. Opiskelusuunnitelma tehdään Wilmaan ja on siellä näkyvillä opiskelijalle, huoltajille, erityisopettajalle ja opinto-ohjaajalle.

2.3. Erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa koulutuksen perusteiden mukaisen osaamisen. (1215/2020, 21 §.)

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun, ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä. Jos perusopetuksesta siirtyvällä opiskelijalla on ollut perusopetuksessa perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös, tulee valmentavan koulutuksen järjestäjän selvittää ja arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijalle perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta (1215/2020, 22 §).

Oppivelvollisuuslain 23 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Muiden kuin oppivelvollisten osalta tiedot saadaan opiskelijalta.

Koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta. Opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä (1215/2020, 22 §).

Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (ammatillisessa koulutuksessa henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan) opiskelijalle tarjottavan erityisen tuen sisällöt.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelija voi suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Kun opiskelija suorittaa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolain 28 §:ssä säädettyyn oppimisen tukeen. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia, hänellä on oikeus erityiseen tukeen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella. Opiskelijan oikeudesta vaativaan erityiseen tukeen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Vaativaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa (1215/2020, 21 §).

Erityistä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan opiskelukykyä. Pääpaino on toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

Erityisen tuen järjestäminen

Eiran aikuislukiossa erityisen tuen tarve arvioidaan opintojen alkuvaiheessa ja opintojen aikana sen ilmetessä. Niille opiskelijoille, joilla on erityisen tuen tarvetta, tehdään erityisen tuen päätös ja erityisen tuen suunnitelma opetushenkilöstön yhteistyönä. Alle 18-vuotiaan huoltaja on myös mukana erityisen tuen päätöstä tehtäessä ja suunnitelmaa laadittaessa. Aloitteen erityisen tuen suunnitelman laatimiseen voi tehdä esimerkiksi opettaja, opiskelija tai huoltaja. Tietoa tuen tarpeesta voidaan saada myös erilaisten alkukartoitusten, kuten lukiseulojen, avulla. Opiskelija

voi olla peruskoulun, lukion tai jonkin muun oppilaitoksen erityisopetuksen piirissä kulloinkin suoritettavista opinnoista riippuen.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

Eryistä tukea tarvitsevan opiskelijan opinnot toteutuvat ryhmään integroituna. Opiskelijan oma näkemys ja itsearviointitaidot ovat keskeisessä roolissa tuen toteuttamisessa ja arvioinnissa. Tukitoimien toimivuutta seuraavat osaltaan ryhmänohjaajat, aineenopettajat, opinto-ohjaajat, erityisopettajat sekä koulun muu henkilökunta. Tukitoimien onnistunut seuranta edellyttää koulun henkilöstön aktiivista yhteistyötä. Koulun henkilöstön rooleja ja tehtäviä tukitoimien järjestämisessä ja seurannassa on kuvattu alla.

Tukea tarvitsevan opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä arvioidaan monipuolisesti. Näin turvataan tukea tarvitsevalle opiskelijalle mahdollisuus osoittaa osaamista eri tavoin esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa. Osaamisen osoittamisen tavat ja tilanteet suunnitellaan opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Arvioinnissa käytetään sellaisia erityisjärjestelyjä, jotka ovat tarkoituksenmukaisia ja koulun resursein toteutettavissa.

Tuvan perusopetuksen opintoihin liittyviä tukitoimia on kuvattu tarkemmin tässä opetussuunnitelmassa eri oppiaineiden opetussuunnitelmien kohdalla. Lukiokursseihin liittyviä tukitoimia on kuvattu tarkemmin kulloinkin voimassa olevan Eiran aikuislukion lukion opetussuunnitelmassa.

Erytisopetus on opiskelutaitojen opettamista. Erytisopetuksessa tuetaan opiskelijan itseymmärryksen kehittymistä oppijana sekä ohjataan käyttämään omia vahvuuksia oppimisessa

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Rehtori

- vastaa oppimisen tukeen liittyvistä hallinnollisista päätöksistä, linjauksista ja työnjaosta koulun sisällä
- vastaa oppimisen tuen ja erityisopetuksen resursoinnista
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriin

Apulaisrehtori

- suunnittelee tarvittavia oppimisen tukimuotoja yhdessä aineenopettajien, opinto-ohjaajien ja erityisopettajien kanssa
- vastaa erityisten koejärjestelyiden käytännön toteutuksesta kurssikokeissa koulun linjausten mukaisesti
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriin

Ryhmänohjaaja

- seuraa oman ryhmänsä opiskelijoiden opintojen etenemistä, läsnäoloja ja tuen tarvetta
- ohjaa opiskelijan hänen tarvitsemansa tuen piiriin
- osallistuu pedagogisen tuen suunnitteluun ja toteuttamiseen
- välittää pyydettäessä tiedon tuen tarpeesta eteenpäin huoltajille, opettajille ja koulun muulle henkilöstölle
- on ensisijainen yhteyshenkilö alaikäisen opiskelijan huoltajiin ja yhteistyötahoihin
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriin

Opinto-ohjaaja

- tiedottaa tarvittaessa oppimisen tuesta, erityisopetuksesta ja mahdollisuudesta saada erityisiä koejärjestelyjä
- huomioi opiskelijan tuen tarpeen Tuvan opintoja suunniteltaessa sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen ohjattaessa

- tarjoaa oppimisen tukea tarvitsevalle opiskelijalle tehostettua opinto-ohjausta käytettävissä olevien resurssien mukaan
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriini

Aineenopettaja

- vastaa oman aineensa pedagogisesta tuesta opiskelijoille ja kehittää oppiaineidensa kannalta merkityksellisiä oppimaan oppimisen taitoja lisääviä opetus- ja tukimuotoja
- tiedottaa oppilaitoksen sisällä oman aineensa tukitoimista
- voi ohjata opiskelijan tarvittaessa opinto-ohjaajalle tai erityisopettajan vastaanotolle
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriini

Erityisopettaja

- osallistuu tuen tarpeen kartoittamiseen ja seurantaan
- välittää tarvittaessa tiedon tuen tarpeesta opettajille, huoltajille ja koulun muulle henkilöstölle
- osallistuu pedagogisen tuen suunnitteluun ja toteuttamiseen
- osallistuu tarvittaessa opiskeluhuollon monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan ja muihin verkostopalaveriini

Jos opiskelijalla on ollut perusopetuslain 17§ mukainen erityisen tuen päätös, erityisopettaja suunnittelee yhteistyössä aineenopettajan ja ryhmänohjaajan kanssa sopivat jatkotoimenpiteet.

2.4. Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa koulu- ja oppilaitosyhteisössä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 §). Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 9 §). Opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 13 §, muutettu lailla 377/2022). Opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma korvaa opiskeluhoollon osalta paikallista opetussuunnitelmaa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaa.

Opiskeluhoolto toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa koulun ja oppilaitoksen toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolto. Se on ennaltaehkäisevää ja sen tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskelu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien koulu- ja oppilaitosyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 4 §.)

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon kuuluvat opiskeluhooltopalvelut, joita ovat koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ja kuraattori- ja psykologipalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 5 §). Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu opiskelijan suostumukseen (Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013 vp.). Opiskeluhooltopalvelut järjestetään ensisijaisesti lähipalveluna, jolle opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat (terveydenhuoltolaki 378/2022 15 a § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 9 §). Opiskeluterveydenhuollon palveluja voidaan järjestää

myös keskitetyssä opiskeluterveydenhuollon toimipisteessä. Tällöinkin palvelun on oltava helposti opiskelijoiden saavutettavissa. (Terveydenhuoltolaki 378/2022 15 § ja oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 9 §).

Eiran aikuislukio edistää järjestämiensä opiskeluhoollon palvelujen (koulun opiskeluhooltoryhmä, kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut) avulla opiskelijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia oppimiseen ja hyvinvointiin sekä huolehtii oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Eiran aikuislukion opiskeluhoollon käytänteitä on kuvattu tarkemmin perusopetuksen, TUVA-koulutuksen ja lukiokoulutuksen osalta koulun opiskeluhoolltosuunnitelmassa.

2.5. Yhteistyö

Eiran aikuislukio toteuttaa TUVA-koulutusta yhteistyössä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa ja myös nuorisotyötä tekevien julkisten ja yksityisten tahojen ja yhdistysten sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Koulu on laatinut erilliset sopimukset yhteistyöstä Taitotalon (AEL-Amiedu Oy) ja Suomen Diakoniaopiston (SDO Oy) kanssa, joissa Eiran TUVA-opiskelijat voivat suorittaa seuraavia koulutuksen osia:

- Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen
- Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen
- Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua myös Stadin ammattiopiston avoimen ammattiopiston opintotarjontaan. Opinnot suunnitellaan yhdessä opinto-ohjaajan kanssa opiskelusuunnitelmaa laadittaessa tai päivitettäessä. Stadin ammattiopiston avoimiin opintoihin ilmoittaudutaan ammattiopiston Wilman ilmoittautumislomakkeella.

Omassa oppilaitoksessa TUVA-koulutuksen opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua lukion ja peruskoulun opiskelijakunnan toimintaan sekä koululla järjestettäviin yhteisiin tilaisuuksiin. Yhteistyöoppilaitosten kanssa järjestetään vuosittain opiskeluhoolltoon liittyviä tapahtumia, kuten liikunta- ja hyvinvointitapahtumia, taidepajoja ja yhteisiä poliisiluentoja.

2.5.1. Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

Eiran aikuislukio kehittää järjestämäänsä TUVA-koulutusta yhteistyössä sopimuskumppaniensa ja pääkaupunkiseudun TUVA-koulutuksen järjestäjien verkoston sekä myös valtakunnallisten verkostojen kanssa.

Opiskelijan opintoihin liittyvä ohjauksen ja tuen tarpeen tiedonsiirto huolehditaan yhteistyössä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Opiskelijan siirtyessä TUVA-koulutuksesta tutkintotavoitteiseen koulutukseen hänen mukanaan siirretään erityisen tuen suunnitelma ja muut tarvittavat opiskeluun liittyvät välttämättömät tiedot ja asiakirjat vastaanottavalle koulutuksen järjestäjälle.

Alueellista yhteistyötä, siirtymien sujuvuutta ja tiedonsiirron käytänteitä seurataan säännöllisesti pääkaupunkiseudun TUVA-koulutuksen järjestäjien yhteistyöryhmissä.

Opintojen suunnittelu ja toteutus

Opinnot suunnitellaan TUVA-vuoden alussa yhdessä opiskelijan ja Eiran opinto-ohjaajan sekä yhteistyöoppilaitoksen opinto-ohjaajan ja/tai vastuupettajan kanssa. Suunnitelma kirjataan opiskelijan opiskelusuunnitelmaan Wilmaan. Opiskelija opiskelee suunniteltua kokonaisuutta joko muutamana päivänä viikossa tai yhtäjaksoisesti yhden tai kahden jakson ajan. Käytännön asioissa opiskelijaa ohjaa yhteistyöoppilaitoksen vastuupettaja.

Opintojen edistymisen seuranta

Opinto-ohjaajat ja yhteistyöoppilaitoksen vastuupettaja seuraavat opintojen edistymistä. Kun opiskelija on suorittanut yhteistyöoppilaitoksessa suunnitellut opinnot, hän saa todistuksen suorituksesta ja toimittaa sen Eiran TUVAan opinto-ohjaajalle. Suoritus kirjataan opiskelijalle opintoviikkoina Wilmaan.

2.5.2. Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisen kohdalla

Eiran aikuislukion TUVA-koulutuksessa tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Koulu tiedottaa huoltajia opiskelun käytänteistä ja heitä kannustetaan tukemaan oman opiskelijansa opintoja sekä osallistumaan yhteistyöhön koulun kanssa. Opintojen alussa huoltajille ilmoitetaan ryhmänohjaajien, opinto-ohjaajien ja kunkin ryhmän vastuuhenkilöiden yhteystiedot.

Nuoren opiskelijan kannalta on tärkeää, että huoltajat tukevat nuoren opiskelua ja ovat mukana opintojen suunnittelussa ja opintojen edistymisen seuraamisessa. Opintojen alussa oppivelvollisten huoltajat täyttävät oppilaitoksen Wilmassa huoltajalomakkeen, jossa heitä informoidaan opintoihin liittyvistä velvollisuuksista, kuten opintojen aikana lainattaviin tietokoneisiin ja muihin opiskeluvälineisiin liittyvistä vastuista. Oppivelvollisten TUVA-opiskelijoiden huoltajille järjestetään lukuvuoden alussa huoltajien ilta. Huoltajien illassa keskustellaan tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta, suomalaisesta koulutusjärjestelmästä, opiskelijalle Eiran aikuislukiossa tarjottavista palveluista ja oppilaitoksessamme opiskelun edellytyksistä. Huoltajat osallistuvat myös lukuvuoden alussa oppivelvollisen opiskelijan huoltajatapaamiseen, jossa käydään läpi opiskelijan opiskelusuunnitelma ja jatko-opintotavoitteet.

Yhteisissä tapaamisissa huoltajien kanssa korostetaan sitä, että kiinnostus nuorten opintoihin ja opinnoissa suoriutumiseen on ensiarvoisen tärkeää opiskelijan opinnoissa menestymisen kannalta. Huoltajille kerrotaan opiskelijoiden mahdollisuuksista osallistua omien opintojensa suunnitteluun koko TUVA-vuoden ajan. Huoltajille tiedotetaan toisen asteen jatko-opintoihin hakeutumisesta ja heillä on mahdollisuus osallistua yhteishaun suunnitteluun yhdessä opiskelija kanssa. Muuten lukuvuoden aikainen yhteydenpito opiskelijoiden huoltajiin tapahtuu pääosin Wilman välityksellä, puhelimitse ja sähköpostitse.

Ryhmänohjaaja ja opinto-ohjaaja seuraavat opiskelijan opintojen edistymistä yhdessä opiskelijan kanssa, ja edistymisestä annetaan tietoa oppivelvollisen opiskelijan huoltajille. Lisäksi opiskelijat ja huoltajat saavat tietoa oppilaitoksen ohjauksen palveluista, yhteisöllisestä opiskeluhuollosta ja muusta koulun järjestämästä oppimisen tuesta. Opiskelijan yksilölliset tarpeet ja valmiudet ohjaavat yhteistyön toteutusta. Yhteistyö korostuu koulutuksen alussa ja päätösvaiheessa, opintoja suunniteltaessa sekä mahdollista tukea tarvitsevan opiskelijan ohjaamisessa ja tukemisessa. Vastuu yhteistyön toimintatapojen luomisesta on oppilaitoksella.

Oppivelvollisen huoltajan tai muun laillisen edustajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritetuksi. Eiran aikuislukio seuraa oppivelvollisen opintojen edistymistä ja ilmoittaa oppivelvollisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle, jos tämä ei suorita opintojaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti. Jos oppivelvollinen on aikeissa keskeyttää oppivelvollisuutensa suorittamisen, ryhmänohjaaja ja/tai opinto-ohjaaja selvittävät yhdessä oppivelvollisen ja hänen huoltajansa kanssa mahdollisuuksia suorittaa opintoja muussa oppimisympäristössä tai hakeutua koulutukseen muiden koulutuksen järjestäjien oppilaitoksiin. Tarvittaessa vaihtoehtoja selvitetään tarkemmassa yhteistyössä toisen koulutuksen järjestäjän kanssa.

2.5.3. Työelämäyhteistyö, kansainvälinen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Eiran TUVA-koulutuksessa opintoja voidaan toteuttaa koulun järjestämän lähiopetuksen lisäksi yhteistyöoppilaitoksissa, työpaikoilla ja työpajoissa. Lisäksi oppilaitos toteuttaa opintokäyntejä ja -retkiä opiskelijoiden kiinnostusten ja tavoitteiden mukaisesti. TUVA-opiskelija voi sisällyttää työssäoppimisjakson ohjauksen opintoihin. Opiskelija voi myös suorittaa lukion opetussuunnitelman mukaisia korkeakouluopintoja, esimerkiksi kurkistuskursseja korkeakouluopintoihin.

TUVA-koulutuksessa Eiran aikuislukio tekee paikallisen koulutuksen järjestäjien verkoston lisäksi yhteistyötä pääkaupunkiseudun kaupunkien nuorisotyön, ohjaamoiden, työllisyyspalvelujen, sosiaali- ja terveystoimen sekä työpajojen ja oppisopimuspalvelujen kanssa. Myös erilaiset TUVA-koulutuksen tavoitteita tukevat järjestöt ja vapaa sivistystyö ovat oppilaitoksen kumppaneita koulutuksen toteuttamisessa ja siihen ohjaamisessa.

Kansainvälistä yhteistyötä voidaan tehdä projektioptoina tai se voi olla osana eri aineiden opinnoissa. Opiskelija voi halutessaan suorittaa Eiran aikuislukiossa kansainvälisyys-opintopaketteja. Eiran aikuislukiossa on Erasmus+ akkreditointi joka mahdollista TUVA opiskelijoiden opintomatkan Euroopassa.

2.6. Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee koulutuksen toteutuksen ottaen huomioon opiskelijoiden tavoitteet ja edellytykset sekä eri koulutuksen järjestäjien yhteistyön. Koulutuksen järjestäjän on tärkeä huomioida sekä opiskelijoiden erityistarpeet että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa korottaa perusopetuksen arvosanoja, suorittaa lukio-opintoja sekä ammatillisen perustutkinnon osia tai niitä pienempiä kokonaisuuksia.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 12 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä laatii koulutuksen toteuttamisesta suunnitelman. Suunnitelmassa kuvataan

1. koulutuksen järjestäjän tarjoamat koulutuksen osat, niiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen koulutuksen osittain
2. muilta koulutuksen järjestäjiltä hankittavat koulutuksen osat
3. perusopetuksen arvosanojen korottaminen erityisessä tutkinnossa
4. lukio-opintojen ja ammatillisten perustutkinnon osien ja osien osa-alueiden suorittaminen
5. opinto-ohjauksen järjestäminen
 - 5.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 5.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
 - 5.3 toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa
6. erityisen tuen järjestäminen
 - 6.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 6.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
7. yhteistyö
 - 7.1 koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä
 - 7.2 kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

7.3 työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan seuraavia koulutuksen järjestäjän lakisääteisiä suunnitelmia (1215/2020, 26 §)

- opiskeluhuoltosuunnitelma sisältäen suunnitelman opiskelijoiden suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä,
- tasa-arvosuunnitelma
- yhdenvertaisuussuunnitelma

Eiran TUVA-koulutuksen toteuttamissuunnitelma julkaistaan eperusteet.opintopolku.fi -sivustolla. Muut edellä kuvatuista suunnitelmista löytyvät oppilaitoksen kotisivuilta www.eira.fi/koulunsuunnitelmat

3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

3.1. Palaute osaamisen kehittymisestä

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä koulutuksen aikana. Palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin (1215/2020, 15 §).

Opiskelijaa ohjataan arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana. Opettajan sekä muun ohjaus- ja opiskeluhenkilöstön antama palaute on kannustavaa ja realistista, opiskelijan vahvuuksia ja kehittymistä tukevaa.

Palautetta antavat opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen, ohjaukseen ja tukeen osallistuvat koulutuksen järjestäjän edustajat.

3.2. Opiskelijan osaamisen arviointi

Koulutuksen osien arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisesta ja tukee koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen arvioinnilla tarkoitetaan sen arviointia, onko opiskelija saavuttanut koulutuksen perusteiden mukaiset koulutuksen osan tavoitteet. Arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää kunkin koulutuksen osan opetuksesta vastaava opettaja. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osat arvioidaan hyväksytty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä voi omassa suunnitelmassaan määritellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osien arviointi perustuu monipuolisiin arviointimenetelmiin. Opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan monipuolisesti heille soveltuvin tavoin. Opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa osaamisen osoittamisen tapoja. Esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa, opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan muilla tavoin. Arvioinnissa voidaan käyttää myös muita tarkoituksenmukaisia erityisjärjestelyjä.

Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti. Todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

3.3. Todistukset

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa käytetään seuraavia todistuksia:

- Todistus suoritetuista koulutuksen osista
- Todistus suoritetuista opinnoista

Todistus suoritetuista koulutuksen osista

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen suoritetuista koulutuksen osista, kun opiskelija päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen päättämisellä tarkoitetaan tilannetta, jolloin opiskelija on suorittanut hyväksytysti

henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassaan tavoitteeksi asetetut koulutuksen osat. Jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen, hänelle annetaan todistus ennen eroamista tai keskeyttämistä suoritetuista koulutuksen osista.

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. (1215/2020, 16 §.)

Todistukseen suoritetuista koulutuksen osista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittaman koulutuksen laajuus viikkoina
- opiskelijan suorittamat koulutuksen osat ryhmiteltyinä koulutuksen perusteiden mukaisesti, laajuudet viikkoina ja arvosana (hyväksytty/hylätty)
- päiväys ja allekirjoitus
- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määäämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Tämän todistuksen tai opintosuoritusotteen antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on kyseisen koulutuksen järjestämislupa. Näissä todistuksissa tai opintosuoritusotteissa noudatetaan kyseessä olevan koulutusmuodon säädöksiä.

Todistus suoritetuista opinnoista

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijan pyynnöstä todistuksen suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Todistus suoritetuista opinnoista annetaan niistä opinnoista, joissa koulutuksen osan suorittaminen oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti on jäänyt kesken.

Todistukseen suoritetuista opinnoista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittama koulutuksen laajuus viikkoina
- päiväys ja allekirjoitus
- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määäämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko tai arviointiasteikot
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittamien opintojen sisältö.

4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

4.1. Opiskelijan velvollisuudet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (1215/2020, 20 §.)

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koulutuksen järjestäjä päättää esimerkiksi siitä, miten poissaoloista tulee ilmoittaa ja myös poissaolojen hyväksyttävyydestä. Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan oppilaitoksen ohjeita poissaoloissa, niiden seuraamisessa ja puuttumisessa niihin. Kurinpitoasioissa noudatetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmaa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä (1215/2020, 18 §). Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Opiskelijat ilmoittavat poissaoloistaan aineenopettajalle, ja tiedot merkitään oppilaitoksen Wilmaan. Alaikäisten opiskelijoiden huoltajien tulee selvittää poissaolot Wilmassa.

4.2. Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan, mitä asianomaisen järjestäjän osalta perusopetuslaissa, lukiolaissa tai ammatillisesta annetussa laissa säädetään (1215/2020, 26 §)

- opetuksen julkisuudesta,
- kokeilusta,
- erityisopetuksen tai erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä,
- oppilas- ja opiskeluhuollosta,
- henkilöstöstä,
- yhteistyöstä opiskelijoiden huoltajien kanssa,
- oppilas- ja opiskelijakunnasta,
- koulutuksen arvioinnista sekä
- tietojensaannista ja henkilötietojen salassapidosta ja käsittelystä, jollei laissa toisin säädetä.

Lisäksi sovelletaan, mitä kurinpidosta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään perusopetuslaissa, lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 36 §:ään kirjattua jälki-istuntoa.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osaa, sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n säännöstä opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä mainitun lain 9 luvun säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja huumausainetestauksesta (ns. SORA-lainsäädäntö).

5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman viikkomäärän mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa mahdollisten pienempien kokonaisuuksien tavoitteet, keskeisen sisällön ja arvioinnin suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamisesta.

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelijalle valitaan sopivat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä.

5.1. Laaja-alainen osaaminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia ja osaamista. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn muodostamaa kokonaisuutta, joka kytetään koulutuksen osien sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana valmentavan koulutuksen osien arviointia. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen koulutuksen osan tavoitteita.

Valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Opiskelijalla tulee olla tarvittavat perusvalmiudet, riittävä tutkintokielen osaaminen ja tietotekniset valmiudet sekä monipuoliset opiskelutaidot. Lisäksi hänellä tulee olla riittävä hyvinvointiosaaminen, jotta hän jaksaa opiskella ja oppia. Laaja-alaiseen osaamisen liittyvät lisäksi opiskelijan ymmärrys kulttuurisesta moninaisuudesta, yhdessä toimimisesta sekä kestävään kehitykseen liittyvä ymmärrys.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan eri koulutuksen osissa suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Kuvausten tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

Laaja-alainen osaaminen

5.1.1. Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoittua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

5.1.2. Monilukutaito

Opiskelija kehittyä viestien tulkitsejana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon

ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

5.1.3. Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

5.1.4. Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

5.1.5. Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

5.1.6. Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestävästä kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestävästä kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestävästä kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestävästä elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

5.1.7. Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

5.1.8. Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

6. Koulutuksen osat

6.1. Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot, 2 - 10 vk

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa kehitetään opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelutaitoja, kuten kykyä työskennellä ja opiskella itsenäisesti, suunnitella omia opintoja ja ajankäyttöä sekä tehdä opintoihin liittyviä valintoja. Opiskelijaa tuetaan tiedostamaan koulutuksen ja työnteon merkitys omassa elämässään. Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kehittymiseen liittyvät kiinteästi opiskelu/tutkintokielen taidon ja erityisesti urasuunnitteluun liittyvien tekstitaitojen hallinta.

Tavoitteet

- asettaa ja arvioi oman elämänsä tavoitteita ja toiveita
- osaa kuvata itseänsä oppijana ja opiskelijana
- tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista
- käyttää soveltuvia opiskelutaitoja
- osaa suunnitella omia opintojaan tavoitteellisesti
- osaa etsiä tietoa itseään kiinnostavista jatko-opinnoista sekä työelämävaihtoehtoista
- tarkastelee vaihtoehtoisia uramahdollisuuksiaan myös tulevaisuuden näkökulmasta
- arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille
- osaa tehdä realistisen jatko-opintosuunnitelman ja hakeutuu sen mukaisesti koulutukseen
- valmistautuu opiskelemaan lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa
- ymmärtää ja osaa käyttää opiskelu- ja urasuunnitteluun liittyvää kieltä.

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija oppii kuvaamaan itseään oppijana, suunnittelemaan opintojaan ja asettamaan niitä koskevia tavoitteita. Hän tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista ja oppii käyttämään opiskelutekniikoita itselleen sopivalla tavalla.

Monilukutaito

Opiskelija oppii hakemaan tietoa eri lähteistä ja myös arvioimaan saamansa tiedon luotettavuutta. Hän oppii käyttämään opiskeluun ja eri oppiaineisiin liittyvää kieltä ja myös arvioimaan omaa kielellistä osaamistaan.

Digiosaaminen

Opiskelija tutustuu opinnoissa tarvittavien laitteiden, ohjelmistojen ja alustojen käyttöön ja osaa käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija oppii vuorovaikutustaitoja ja ymmärtää niiden merkityksen opinnoissa ja työelämässä. Hän harjoittelee opinnoissaan vuorovaikutustilanteisiin osallistumista ja niihin soveltuvan kielen käyttämistä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija harjoittelee opintojensa ja ajankäyttönsä suunnittelua. Hän oppii arvioimaan omaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä ja etsimään tietoa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluista.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija pohtii tapoja toteuttaa kestävää elämäntapaa omassa elämässä ja tulevia ura- ja opiskeluvalintojaan kestävä kehityksen kannalta.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija pohtii koulutuksen merkitystä omalle elämälleen, tutustuu maamme koulutusjärjestelmään ja saa tietoa omista valintamahdollisuuksistaan opiskelun ja työelämän kannalta. Opiskelija saa rohkeutta aktiiviseen toimijuuteen ja kansalaisuuteen yhteiskunnassa.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tutustuu kulttuuriseen monimuotoisuuteen, oppii näkemään monikulttuurisuuden yhteiskuntamme voimavarana ja ymmärtämään paremmin omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiään.

Keskeinen sisältö

Keskeinen sisältö

- Opiskelutaidot
- Tutustuminen jatko-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään
- Tutustuminen lukiokoulutuksen ja/tai ammatillisen koulutuksen toteutustapoihin ja käytänteisiin
- Tutustuminen eri alojen koulutukseen sekä koulutusvierailut ja -kokeilut

TVOPO1 Orientaatio-opinnot (1 viikko)

Opintojakson tavoite on, että opiskelija

- orientoituu TUVA-opintoihin
- ryhmäytyy oman ryhmän kanssa
- kehittää projektityöskentelytaitojaan (suunnittelu, toteutus, raportointi?)

Sisällöt:

- orientoituminen TUVA-opintoihin
- ryhmäytyminen
- henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
- taitotason kartoittaminen eri oppiaineissa
- opintososiaaliset tuet ja opiskeluhuollon palvelut
- pienimuotoiset projektit
- oppiminen erilaisissa oppimisympäristöissä

TVOPO2 Opintojen suunnittelu ja urasuunnittelutaidot (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii

- asettamaan opiskelulle tavoitteita
- laatimaan opiskelusuunnitelman ja sitoutumaan siihen
- tiedostamaan mahdollisuuden suorittaa lukio- tai ammatillisen koulutuksen opintoja
- suunnittelemaan jatko-opintoja toisen asteen koulutuksessa

- käyttämään monipuolisesti tietolähteitä ja hakupalveluita opintojensa suunnittelussa ja jatkokoulutuskohteiden haussa
- hakemaan toisen asteen jatko-opintoihin.

Sisällöt:

- opintojen suunnittelu
- henkilökohtainen opiskelusuunnitelma
- Suomen koulutusjärjestelmä
- toisen asteen koulutukseen tutustuminen (mm. Studia-messut, koulujen avoimet ovet, Eiran jatko-opintoinfot)
- toisen asteen yhteisvalinta ja jatkuva haku
- toisen asteen koulutuksen jälkeiset suunnitelmat

TVOPO3 Projektityöskentely (1 viikko)

Opintojakson tavoite on, että opiskelija

- kehittää projektityöskentelytaitojaan (suunnittelu, toteutus, raportointi)
- ottaa vastuuta omasta oppimisestaan

Sisällöt:

- projektityöskentely
- tiedonhankinta ja tiedonkäsittelytaidot
- suulliset ja kirjalliset viestintätaidot
- tieto- ja viestintätekniset taidot
- itsenäiset työskentelytaidot
- ajankäyttö ja elämänhallinta

TVOPO4 Opiskelutaidot ja itsetuntemus (2-4 viikkoa)

Opintojakson tavoite on, että opiskelija oppii

- erilaisia työskentely- ja opiskelutapoja
- tietojen ja taitojen syvällistä ja pitkäjänteistä oppimista
- ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja tietää, miten siihen voi vaikuttaa
- hyödyntämään opinnoissaan tieto- ja viestintäteknologiaa sekä kirjastojen tarjoamia palveluita
- työskentelemään itsenäisesti ja yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa
- toimimaan joustavasti ja kannustavasti vuorovaikutustilanteissa
- tunnistamaan ja vahvistamaan vahvuuksiaan

Sisältöjä (toteutetaan soveltuvin osin henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti):

- opiskelu- ja ongelmanratkaisutaidot
- tiedonhankinta ja tiedonkäsittelytaidot
- suulliset ja kirjalliset viestintätaidot
- tieto- ja viestintätekniset taidot
- itsenäiset työskentelytaidot ja kokeisiin valmistautuminen
- vuorovaikutustaidot ja yhteistoiminnallisen oppimisen taidot
- itsearviointi- ja vertaisarviointitaidot
- itsetuntemus ja vahvuudet
- ajankäyttö ja elämänhallinta
- oppimistyyli ja opiskelutekniikat eri aineissa

TVOPO5 Hyvinvointi ja elämänhallinta (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää hyvinvoinnin eri osa-alueiden merkityksen opintojen tukena
- oppii käyttämään tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita osana hyvinvointia
- vahvistaa omia vahvuuksiaan
- parantaa elämänhallintataitoja

Sisältöjä (soveltuvin osin henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti):

- opiskeluhuolto opiskelijan tukena
- elämänhallinta ja hyvinvointi (ohr)
- turvallisuusasiat, oikeudet, kunniaväkivalta, sukupuolioikeudet ja hyvinvointi
- vahvuudet ja itsetunto
- yhteisölliset tapahtumat

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

6.2. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää lukiokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja lukio-opintoja opiskelijan valmiuksien mukaisesti. Suorittaessaan lukio-opintoja opiskelija saa tukea opiskelutaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen osana valmentavaa koulutusta.

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee lukiossa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot lukio-opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti tiedonalojen kielen taitoaan eli eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Opiskelija tutustuu lukiokoulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan lukion opintojakson tai opintojaksoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa lukiokoulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon lukion opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää opiskeltavaan oppiaineeseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniikkaa opiskelun apuna
- tutustuu lukiokoulutukseen ja sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida lukio-opintojen sopivuuden itselleen
- suorittaa kiinnostusten ja tavoitteidensa mukaisia lukion opintoja

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija tutustuu lukion opetustarjontaan ja tukimuotoihin, oppii suunnittelemaan opintojaan ja ottamaan vastuuta opiskelustaan. Hän oppii kehittämään itselleen sopivia oppimisen tapoja ja saa tietoa lukio-opinnoissa hyödyllisistä oppimisstrategioista. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitojaan siten, että kykenee käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä tarkoituksenmukaisesti lukio-opintojen edellyttämässä oppimistilanteissa. Opiskelijaa tuetaan kokeisiin valmistautumisessa ja hän oppii toimimaan koetilanteissa tehokkaasti.

Monilukutaito

Opiskelija perehtyy erilaisiin tekstilajeihin, oppii lukemaan ja tulkitsemaan tekstejä, kuvamateriaalia ja mediaa kriittisesti sekä tuottamaan itse lukio-opintojen edellyttämiä tekstejä ja materiaalia. Opiskelija vahvistaa tiedonhankinnan taitojaan ja kriittistä ajattelua.

Digiosaaminen

Opiskelija tutustuu yleisiin lukiossa käytettäviin ohjelmiin ja oppimislustoihin. Hän oppii hakemaan tietoa verkosta, luomaan ja jakamaan sähköisiä dokumentteja sekä käyttämään digitaalisia välineitä ja oppimateriaaleja opinnoissaan.

Vuorovaikutusosaaminen

Vuorovaikutusosaaminen tukee opiskelijaa hänen asettaessaan tavoitteita opiskelulle. Lukio-opintoihin tutustuttaessa vuorovaikutustaitoja opitaan yhdessä ja yhteistyössä sekä erilaisissa oppimisympäristöissä. Opiskelija vahvistaa vuorovaikutustaitojaan harjoittelemalla oppituntien ryhmätyöskentelyssä erilaisten roolien ottamista, ristiriitojen ratkaisemista ja työskentelemistä yhteisten tavoitteiden eteen. Opiskelija oppii argumentoimaan, perustelemaan omia näkemyksiään, kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä, ja kehittämään empatiakykyään. Hän tulee kuulluksi omana itsenään ja voi kokea kuuluvansa lukioyhteisöön. Vuorovaikutuksessa opiskelija myös kehittää omia kielitietoisuuden ja monilukutaidon kykyjään, joiden merkitys tiedon tuottamisessa ja tulkinnassa on lukio-opinnoissa keskeinen. Opiskelija oppii käyttämään ryhmissä ja kirjallisessa viestinnässä eri tekstilajeja ja viestimään erilaisissa oppimistilanteissa asianmukaisesti.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oppii lukio-opintoihin tutustuessaan tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittämistarpeitaan, suunnittelemaan opintojaan ja ajankäyttöään. Hän ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen ja oppii vaalimaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija oppii tunnistamaan omia rajojaan jaksamisen ja uuden tiedon omaksumisen suhteen ja oppii näin myös jakamaan opiskelua ja vapaa-aikaa hyvinvointinsa kannalta sopivassa suhteessa. Lukio-opintoihin tutustuessaan opiskelija oppii arvioimaan niiden soveltuvuutta itselleen. Hän saa tietoa koulun tarjoamista opiskeluhuollon ja hyvinvointipalveluista ja oppii hakemaan tarvitessaan tukea ja apua oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija perehtyy kestävän kehityksen periaatteisiin ja harjoittelee toimimaan niiden mukaisesti erilaisissa oppimisympäristöissä. Opiskelija tutustuu ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja luonnon monimuotoisuuden turvaamista koskevaan tutkimustietoon ja käytäntöihin. Hän oppii etsimään ja soveltamaan tietoa kestävästä kehityksestä ja ympäristön muutoksista sekä ymmärtämään ihmisen toiminnan ympäristölle aiheuttamia vaikutuksia. Opiskelija perehtyy kestävän kehityksen eri näkökulmiin lukion eri oppiaineissa. Opiskelija oppii ymmärtämään luonnon monimuotoisuuden merkityksen ekosfäärin hyvinvoinnille ja myös toimimaan kestävästä elämäntapaa tukien.

Yhteiskuntaosaaminen

Lukio-opinnot tarjoavat opiskelijalle mahdollisuuden oppia ymmärtämään ja arvostamaan demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskuntamme toimintaperiaatteita ja rakenteita. Opinnoissa opiskelija voi syventää ymmärrystään omasta roolistaan ja mahdollisuuksistaan tukea demokratian toteutumista yhteiskunnassamme. Opiskelijan omat osallistumisen, vaikuttamisen ja työelämän kokemukset toimivat hänen yhteiskunnallisten taitojensa kehittämisen lähtökohtana.

Opiskelija oppii aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja ja harjoittelee yhteiskunnallisen keskustelun taitoja lukion eri oppiaineissa.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää lukio-opintoihin tutustuessaan käsitystään omasta identiteetistään. Samalla hänen ymmärryksensä oman lukioyhteisön ja koko yhteiskunnan monimuotoisuudesta lisääntyy. Opiskelija oppii ymmärtämään erilaisten kulttuurien arvon ja merkityksen yhteisen hyvinvointimme luomisessa.

Opiskelija tutustuu lukion toimintakulttuuriin. Hän saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa opiskeluympäristössään ja voi osallistua koulun järjestämään kansainväliseen toimintaan mahdollisuuksiensa mukaan.

Keskeinen sisältö

Lukiossa vaadittavia taitoja ennakoidaan keskittymällä monilukutaitoon ja siihen liittyen eri oppiaineiden tekstitaitoihin. Opiskelukielen taitoja varmistetaan kaikilla osa-alueilla. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota silloin, kun opiskelija opiskelee suomi/ruotsi toisena kielenä - oppimäärää.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet. Opiskelija voi suorittaa sekä lukion pakollisia että valinnaisia opintojaksoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa lukiokoulutuksen opintoja, arvioidaan ne lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät lukiolainsäädännön mukaisesti lukiokoulutuksen opettajat.

6.2.1. Äidinkieli ja kirjallisuus

Laajuus 2 - 6 viikkoa

Kuvaus

Lukioon valmentavan äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tehtävänä on kehittää opiskelijoiden kielellisiä valmiuksia, kirjoitustaitoja, vuorovaikutustaitoja ja monilukutaitoa perustaitojen vahvistamisen näkökulmasta. Tavoitteena on, että opiskelijat oppivat sellaisia tietoja ja taitoja, jotka tukevat jatko-opintojen suorittamista toisella asteella, erityisesti lukiossa.

Opiskelija kehittää tekstin tuottamisen taitoja niin sanatasolla, virketasolla kuin tekstirakenteenkin tasolla. Keskeisenä opetusmetodina on prosessikirjoittaminen, jonka avulla harjoitellaan sekä pohtivan ja kantaa ottavan kirjoittelun että analyysitekstin tekemistä. Opintojen aikana kehitetään opiskelijan kielitietoa muun muassa kertaamalla ja syventämällä yleiskielen sekä kieliopin käsitteistön hallintaa.

Opiskelija oppii tekstianalyysin perusteita ja peruskäsitteitä. Opintojen aikana tutustutaan sekä asia- ja mediateksteihin että kaunokirjallisiin teksteihin. Myös audiovisuaaliset aineistot tulevat

tutuiksi. Mediatekstien kautta harjoitetaan erityisesti kriittistä lukutaitoa. Kaunokirjallisuuden avulla syvennetään erittelyn ja erityisesti tulkitsemisen taitoja.

Opintojen aikana luetaan kaksi kokonaisteosta, joista vähintään yksi on kaunokirjallinen teos.

Tavoitteet

Lukioon valmentavan koulutuksen äidinkieli ja kirjallisuus oppiaineen tavoitteena on, että opiskelija oppii sellaiset kielelliset perustaidot, että hänen on mahdollista siirtyä opiskelemaan toisella asteella.

Laaja-alainen osaaminen

Monilukutaito, oppimaan oppiminen, vuorovaikutusosaaminen, yhteiskuntaosaaminen, hyvinvointiosaamisen

TVÄI1 Lukion äidinkielen perusteet haltuun (2 viikkoa)

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- oppii perusasiat tekstin tuottamisesta, kuten sujuvan virkerakenteen sekä kappalejaon perusteet
- harjoittelee perusasioita toisen tekstin pohjalta kirjoittamisesta
- tarkastelee erilaisia tekstejä kontekstissaan sekä arvioi niiden luotettavuutta
- lukee erillisiä tekstejä kaunokirjallisuudesta sekä median teksteistä
- harjoittelee yleiskielen keskeisimpiä oikeinkirjoitussääntöjä ja kartoittaa kielitietouttaan.

Keskeiset sisällöt

- monipuolisia lyhyempiä kirjoitusharjoituksia
- toisen tekstin pohjalta kirjoittamisen perusasioita: tekstin käyttö aineistona referoiden sekä suorasti lainaten
- erillisiä luettavia kaunokirjallisia sekä median tekstejä (fokuksessa uutinen).
- tekstin kokonaisrakenteen kirjoittamisen harjoittelu esim. kappalejaon perusasiat
- kielenhuolto: virke, lause, perusasiat pilkkujen käytöstä, isojen ja pienten alkukirjainten käyttö, oikea kirjoitusasu, verbin taipuminen subjektin mukaan, lainauksen merkitseminen

TVÄI2 Asia- ja mediatekstit ja vuorovaikutus (2 viikkoa)

Tavoitteet

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija
- hioo tekstin tuottamisen taitojaan
- tuottaa oman pohtivan tai kantaa ottavan kirjoitelman prosessina aineiston pohjalta ja oppii suunnittelemaan ja muokkaamaan tekstiään
- oppii tekstianalyysin perusteita ja kriittistä lukutaitoa tutustumalla asia- ja mediateksteihin
- oppii vuorovaikutustaitoja sekä viestijänä että vuorovaikutuksen analyysoijana
- lukee kokonaisteoksen, joka voi olla kaunokirjallinen teos tai tietokirja.

Keskeiset sisällöt

- aineiston käytön harjoituksia
- pohtivan tai kantaa ottavan aineistokirjoitelman kirjoittaminen prosessikirjoituksena
- oman mielipiteen esittäminen ja perusteleminen
- vuorovaikutus- ja analyysitehtäviä asia- ja mediatekstien pohjalta
- kaunokirjallisen teoksen tai tietokirjan lukeminen yksin tai vuorovaikutuksessa muiden kanssa sekä teokseen liittyvä tehtävä
- tekstirakennetta painottavia kielenhuollon harjoituksia; muun muassa lainaustekniikka, kappalejako ja ydinvirkkeen käyttäminen, hyvä asiatyyli, päälause ja sivulause, sanajärjestys, pilkut

TVÄI3 Fiktiiviset tekstit (2 viikkoa)

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- oppii tulkitsemaan sekä analysoimaan ja tuottamaan yhä pidempiä tekstejä
- tuottaa oman aineistopohjaisen kirjoitelman prosessina fiktiivisen tekstin pohjalta sekä oppii muokkaamaan ja viimeistelemään omaa tekstiään
- lukee fiktiivisen kokonaisteoksen ja tekstejä fiktion eri genreistä sekä median tekstejä
- syventää tekstianalyysitaitojaan
- syventää oikeakielisyyden hallintaa.

Keskeiset sisällöt

- aineistopohjaisen kirjoitelman kirjoittaminen, pohjatekstinä kaunokirjallinen teksti
- kaunokirjallisuutta ja audiovisuaalista fiktiota eri genreistä sekä mediatekstejä tekstianalyysinäkökulmaa painottaen
- kaunokirjallisen kokonaisteoksen lukeminen yksin tai vuorovaikutuksessa muiden kanssa + teoksesta tehtävä välitehtävä/-tehtäviä
- tekstin kokonaisrakenteen hahmottamista sekä hiomista mm. tekstin aloittamisen ja päättämisen tavat
- kielenhuolto: yhdyssanat, sidosteisuus, puhekielisyys

Arviointi

Äidinkieli ja kirjallisuus -opintojaksojen arviointi perustuu monipuoliseen kirjalliseen ja suulliseen näyttöön. Arvioinnissa käytetään jatkuvan arvioinnin periaatteita ja opiskelija saa opintojaksojen aikana ohjaavaa palautetta oppimisensa tueksi. Lisäksi opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen hallintaa mitataan arvioitavilla tehtävillä. Arvioinnissa hyödynnetään myös itsearviointia ja/tai vertaispalautetta. Opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty/hylätty.

6.2.2. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Laajuus 2 - 10 viikkoa

Kuvaus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat tarkoituksenmukaiset opiskelijalle, jonka suomen kielen taito ei anna edellytyksiä äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen opiskeluun. Tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot tarjoavat mahdollisuuden vahvistaa perustaitoja tai valmentautua lukio-opintoihin. Oppiaineen opetus tapahtuu suomeksi suomenkielisessä ympäristössä, ja opinnoissa kieli on sekä oppimisen kohde että väline. Opinnoissa vahvistetaan teksti- ja vuorovaikutustaitoja niin kirjallisesti kuin suullisestikin. Lisäksi kirjallisuuden rooli on keskeinen sekä kielen oppimisessa että kulttuuri- ja tekstitaitojen kehittämisessä.

Tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteena on parantaa opiskelijan valmiuksia suorittaa toisen asteen tutkinto suomen kielellä. Erityisesti tavoitteena on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa, jolla tarkoitetaan erilaisten viestien tulkinnan, tuottamisen ja arvioimisen taitoja. Lisäksi kielitaitoa laajennetaan vahvistamalla eri tiedonalojen kielen hallintaa ja tekstilajien tuntemusta.

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisen osaamisen kohdealueet toteutuvat suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa toisaalta osana opintojaksojen tavoitteita ja sisältöjä, toisaalta osana opetuksessa käytettäviä työskentelytapoja. Oppiaineen opintojaksoissa tarkastellaan laajasti erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja sekä monimediaisia tekstejä ja kehitetään sitä kautta **monilukutaitoa**. **Oppimaan**

oppiminen liittyy suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa paitsi erilaisten tekstien kanssa toimimiseen myös eri tiedonalojen kielen ja oppiaineille tyypillisten tehtävätyyppien harjoitteluun.

Vuorovaikutusosaaminen korostuu erityisesti vuorovaikutusopintojaksoissa, mutta tulee kielen vuorovaikutuksellisen luonteen vuoksi esiin muissakin opintojaksoissa. **Digiosaamista** vahvistetaan paitsi osana medialukutaidon, tiedonhakutaitojen ja lähdekritiikin vahvistamista myös harjoittelemalla ja hyödyntämällä erilaisten digitaalisten välineiden käyttöä opiskelussa. Samat mediaan, tiedonhakuun ja lähteiden käyttöön liittyvät taidot ovat osa **yhteiskuntaosaamista**, johon kytkeytyvät myös erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaidot laajemmin. Lisäksi opiskeltavia tekstejä ja muita oppisisältöjä valittaessa otetaan huomioon yhteiskuntaosaamisen ja **ympäristöosaamisen** kehittäminen. Ympäristöosaaminen tulee esiin myös eri tiedonalojen, tässä tapauksessa erityisesti biologian ja maantieteen, kielen harjoittelun yhteydessä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opiskelijaryhmä on itsessään monikulttuurinen oppimisympäristö, jossa **kulttuuriosaamiseen** kiinnitetään huomiota kielen ja oppimisen näkökulmasta, mutta myös osana oman monikielisen identiteetin vahvistamista ja yhteisössä toimimista. Kulttuuriin liittyviä asioita tarkastellaan myös kirjallisuuden opiskelun kautta. **Hyvinvointiosaaminen** näkyy suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa paitsi opiskeltavissa teksteissä myös siinä, että opinnoissa kiinnitetään huomiota omien vahvuuksien ja voimavarojen tunnistamiseen, omien opintojen suunnitteluun, tavoitteiden asettamiseen, ajankäyttöön, sekä erilaisten tukimuotojen tuntemiseen.

Opintojaksojen keskeinen sisältö ja tavoitteet

TVS21 Tekstilajit tutuksi (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää kielitietoisuuttaan ja monilukutaitoaan
- vahvistaa tekstilajien tuntemustaan
- vahvistaa morfologisen sekä sana- ja lausetason osaamistaan
- kehittyä oman kielitaitonsa arvioinnissa

Opintojakson keskeiset sisällöt:

- lukustrategiat ja monimuotoisten tekstien tulkitseminen
- erilajisten tekstien rakentuminen ja keinot niiden rakentamiseen
- kirjoitetun kielen rakenteet tekstitasolla
- kielitaidon kartoitus ja itsearviointi

TVS22 Eri tiedonalojen kieli (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää eri tiedonalojen kielen ja käsitteellisen kielen hallintaa
- laajentaa sana- ja käsitevarantoaan
- tuntee ja osaa tulkita eri oppiaineiden tyypillisiä tekstilajeja
- harjoittelee eri tiedonalojen opiskeluun liittyvien tekstien kirjoittamista ja lähteiden käyttöä

Opintojakson keskeiset sisällöt:

- eri oppiaineiden opiskelutekstien lukeminen
- eri tiedonaloille tyypilliset termit ja käsitteet
- eri tiedonalojen tekstien tuottaminen ja rakennepiirteet
- syventää kirjoitusprosessin vaiheisiin liittyviä taitojaan
- lähteiden käyttö

TVS23 Kirjallisuus ja kulttuurintuntemus (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää kielitaitoaan kaunokirjallisuutta lukemalla
- tutustuu kaunokirjallisiin teksteihin ja niiden ominaispiirteisiin
- kehittää kirjallisuuden lajien tuntemusta
- harjoittelee kaunokirjallisten tekstien analysoimista ja tulkintaa
- harjaantuu kaunokirjallisten tekstien lukijana

Sisällöt

- kaunokirjallisuuden analysoinnin keinot ja käsitteet
- erilaisten kaunokirjallisten tekstien lukeminen
- kirjallisuuskeskustelu
- kirjallisuudesta kirjoittaminen

TVS24 Vuorovaikutus (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- Lisää viestintärohkeuttaan
- Kehittää puhutun kielen ymmärtämisen ja tuottamisen taitojaan
- Kehittyy yhteistyö- ja neuvottelutaidoissa
- Harjoittelee sopeuttamaan viestintäänsä vastaanottajan ja tilanteen mukaan
- Harjoittelee mielipiteensä ilmaisemista ja perustelemista

Opintojakson keskeiset sisällöt:

- Suomen kielen kuuntelemisen ja puhumisen harjoittelu
- Huomion kiinnittäminen puhekielen vaihteluun
- Puhutun kielen rakenteita ja idiomaattisuutta
- Yksilö- ja ryhmäviestintäharjoituksia

TVS25 Medialukutaito (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija:

- tarkastelee medioita yksilön ja yhteiskunnan näkökulmasta
- harjoittelee monimediaisten tekstien lukemista ja tulkitsemista
- harjaantuu huomaamaan mediatekstien tavoitteita ja vaikuttamisen keinoja
- kehittää tiedonhakutaitojaan ja kykyään arvioida tietolähteen luotettavuutta

Sisällöt

- median tekstilajeja ja niiden piirteitä
- kielellisen vaikuttamisen keinoja
- tiedonhankinta, lähdekritiikki ja tekijänoikeudet
- johonkin mediaan tai median ilmiöön tutustuminen ja siihen liittyvä kirjallinen tai suullinen tuotos

Arviointi

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojaksojen arviointi perustuu monipuoliseen suulliseen ja kirjalliseen näyttöön. Opiskelija saa opintojaksojen aikana ohjaavaa palautetta oppimisensa tueksi, ja lisäksi opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen hallintaa mitataan arvioitavilla tehtävillä tai kokeilla. Lisäksi voidaan hyödyntää opintojakson tavoitteiden mukaan itsearviointia tai vertaispalautetta. Arvioinnissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan jatkuvan arvioinnin periaatetta. Opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty/hylätty perustuen opiskelijan osaamiseen ja opintojaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

6.2.3. Ruotsi

Laajuus 2–6 viikkoa

TUVA RU1 (2 viikkoa)

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa tai oppii arkielämän perussanastoa
- oppii opiskelutaitoja
- harjoittelee kielen perusäänteitä ja intonaatiota
- ymmärtää tuttavallista puhetta ja käyttää tavallisia puheilmauksia rutiininomaisissa arkipäivän vuorovaikutustilanteissa
- hahmottaa yksinkertaisen kirjoitetun viestin aihepiirin ja osaa kirjoittaa yksinkertaisia, rutiininomaisia viestejä
- kertaa tai oppii arkielämän keskeistä sanastoa ja ilmauksia
- oppii pari- ja ryhmätöitä

Keskeiset sisällöt

- esittäytyminen ja tutustuminen
- henkilötiedoista ja itseä koskevista perustiedoista kertominen
- harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvää sanastoa ja ilmaisuja
- kuullun ymmärtämisen harjoittelu

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Arviointi

Opinnot katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Suorittaessaan TUVA:n ruotsin opintoja (RU1, RU2 ja RU3) opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukiokoulutukseen kuuluvat RUB31-, RUB32-, RUB33-, RUB34- ja RUB35-opintojaksot, jotka arvioidaan numeroarvosanoin 4-10 lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

TUVA RU2 (2 viikkoa)

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa tai oppii keskeistä jokapäiväistä kieltä
- kertaa tai tutustuu perustasolla yleisiin lauserakenteisiin ja sanastoon/teksteihin
- oppii yhteistyötaitoja
- rohkaistuu käyttämään kieltä erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa
- osaa kuvailla elinympäristöään, lähipiiriään ja ystäviään kirjallisesti ja suullisesti
- tutustuu perustason A1.1 - A1.2 kielenkäytölle tyypillisiin lauserakenteisiin ja teksteihin

Keskeiset sisällöt

- erilaisia arkipäiväisiä asioimistilanteita
- tiedustelujen tekoa, puhelin- tai chat-asiointia
- helpohkojen tekstien ymmärtämisen ja tuottamisen harjoittelu
- opiskelijan elinympäristöstä kertova suppea kirjallinen tai suullinen esitys

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Arviointi

Opinnot katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Suorittaessaan TUVA:n ruotsin opintoja (RU1, RU2 ja RU3) opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukiokoulutukseen kuuluvat RUB31-, RUB32-, RUB33-, RUB34- ja RUB35-opintojaksot, jotka arvioidaan numeroarvosanoin 4-10 lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

TUVA RU3 (2 viikkoa)**Tavoitteet**

Tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa ja syventää sanastoa, kirjoittamista sekä luetun ja kuullun ymmärtämistä
- vahvistaa opiskelutaitoja
- kehittää yhteistyötaitoja ja omatoimisuutta
- tutustuu Pohjoismaiden kulttuuriin, kirjallisuuteen ja musiikkiin sekä norjan ja tanskan kieleen
- valmentautuu tuleviin opintoihin
- harjoittelee arvioimaan ja arvostamaan omia ja muiden suorituksia

Keskeiset sisällöt

- hyvinvointi
- verbioppia ja lauserakenteita
- asioiminen matkustaessa
- helpohkojen tekstien ymmärtämisen ja tuottamisen harjoittelu
- suppea kirjallinen ja suullinen esitys

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Arviointi

Opinnot katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Suorittaessaan TUVA:n ruotsin opintoja (RU1, RU2 ja RU3) opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa lukiokoulutukseen kuuluvat RUB31-, RUB32-, RUB33-, RUB34- ja RUB35-opintojaksot, jotka arvioidaan numeroarvosanoin 4-10 lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

6.2.4. Englanti**Laajuus 2 - 4 viikkoa****Kuvaus**

Opiskelijan kielitaitoa vahvistetaan kertaamalla ja kasvattamalla systemaattisesti kielen keskeistä sanastoa ja rakenteita. Opiskelijaa ohjataan käyttämään erilaisia opiskelustrategioita itsenäisen opiskelun tueksi sekä reflektomaan omaa oppimistaan.

Tavoitteet

Opiskelija saavuttaa sellaisen kielitaidon tason, että hän pystyy aloittamaan lukio-opinnot. Opiskelijalla on valmius käyttää joitakin keskeisiä opiskelustrategioita ja työskennellä myös itsenäisesti.

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

Peruskielitaitoa kerrataan ja laajennetaan keskeisen sanaston ja rakenteiden osalta. Luetaan monipuolisesti erityyppisiä tekstejä ja tutustutaan erityisesti tekstien lukustrategioihin tekstin ymmärtämisen ja kieliaineksen mieleen painamisen näkökulmasta. Opiskelijaa ohjataan itsenäiseen kuullun ymmärtämisen harjoitteluun sekä kehittämään kielitaitoaan myös itsenäisesti käyttämällä erilaisia lähteitä ja toimivia työskentelytapoja.

Arviointi

6.2.5. Matematiikka

Laajuus 2 viikkoa

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on kerrata peruskoulun matematiikan keskeisiä sisältöjä sekä vahvistaa lukion matematiikan kannalta oleellisia aihealueita.

Laaja-alainen osaaminen

Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia vahvistaa opiskelijan itsetuntoa, kannustetaan vastuunottoon omasta oppimisesta sekä pitkäjänteiseen työskentelyyn. Opetuksessa tuetaan opiskelijaa hyödyntämään omia vahvuuksia sekä tunnistamaan kehityskohteita. Opiskelijaa ohjataan omaksumaan matematiikan oppimista tukevia käytänteitä sekä tutustumaan matemaattisen tiedon monipuolisuuteen ja matematiikan kannalta olennaisiin monilukutaidon osa-alueisiin (sanallinen, numeerinen, symbolinen, kuvallinen)

Keskeinen sisältö

Peruslaskutoimitukset kokonais-, rationaali- ja desimaaliluvuilla. Ensimmäisen asteen yhtälö, verrantoyhtälö sekä niihin liittyvät sovellustehtävät. Funktion käsite sekä funktion kuvaajan tulkitseminen ja tuottaminen. Prosenttiosuuden laskeminen sekä muutos- ja vertailuprosentti.

Arviointi

Opintojakson formatiivinen arviointi on jatkuvaa, monipuolista ja ohjaavaa. Summatiivinen arviointi voidaan toteuttaa erilaisin menetelmin. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

6.2.6. Reaaliaineet

Fysiikka (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla opitaan erilaisia tapoja opiskella luonnontieteitä lukiossa sekä omien luonnontieteisiin liittyvien opintojen suunnittelua. Kurssilla myös vahvistetaan niitä perustaitoja ja korjataan niitä asiasisältöpuutteita, joita oppilaalla on ja joiden hallitsemista hän tarvitsee lukio-opintojen menestyksellisessä suorittamisessa.

Tavoitteet

tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin lukiossa käsiteltäviin käsitteisiin sekä
- syventää tietämystään oppiaineiden keskeisistä käsitteistä ja työtavoista.
- harjaantuu lukiossa tulevaan fysiikan opetukseen liittyvien työskentelytapojen, ohjeiden sekä esitystavan ja merkkikielen ymmärtämiseen

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen oppiminen toteutuu erilaisten opiskelumenetelmien hyödyntämisessä luonnontieteiden oppimisprosessissa sekä eri luonnontieteiden liittämässä yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Keskeinen sisältö

liike ja voima, värähdys- ja aaltoliike, lämpö, sähkö

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat miten jatkuvan näytön antaminen onnistuu lukion luonnontieteissä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Kemia (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla opitaan erilaisia tapoja opiskella luonnontieteitä lukiossa sekä omien luonnontieteisiin liittyvien opintojen suunnittelua. Kurssilla myös vahvistetaan niitä perustaitoja ja korjataan niitä asiasisältöpuutteita, joita oppilaalla on ja joiden hallitsemista hän tarvitsee lukio-opintojen menestyksellisessä suorittamisessa.

Tavoitteet

tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin lukiossa käsiteltäviin käsitteisiin sekä
- syventää tietämystään oppiaineiden keskeisistä käsitteistä ja työtavoista.
- harjaantuu lukiossa tulevaan kemian opetukseen liittyvien työskentelytapojen, ohjeiden sekä esitystavan ja merkkikielen ymmärtämiseen

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen oppiminen toteutuu erilaisten opiskelumenetelmien hyödyntämisessä luonnontieteiden oppimisprosessissa sekä eri luonnontieteiden liittämässä yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.

Keskeinen sisältö

Luonnon rakenteet, jaksollinen järjestelmä, sidokset, kemian merkkikieli

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat miten jatkuvan näytön antaminen onnistuu lukion luonnontieteissä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Biologia (1 viikko)

Kuvaus

Biologian opinnoissa syvennetään perusopetuksen oppimäärään sisältyviä tietoja ja taitoja painottaen kyseisen tiedonalan käsitteiden ja sanaston hallintaa. Tiedollisesti varmistetaan perusopetuksen oppimäärään ydinasioiden osaaminen sekä valmistaudutaan lukiossa vaadittavien opiskelutekniikoiden harjoitteluun. Tällaisia monilukutaitoa vahvistavia työtapoja ovat esim. käsitelmäärittelyharjoitukset, karttojen, diagrammien ja taulukoiden tulkintaharjoitukset

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- vahvistaa lukiossa vaadittavia opiskelutaitoja ja työtapoja

Laaja-alainen osaaminen

Ympäristöosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

- keskeisiä ilmiöitä lukion alkavista opintojaksoista, esim. elämä ja evoluutio, eliökunta, ekologia ja yhteinen ympäristö
- luonnontieteellisten tekstien lukeminen ja kirjoittaminen

- käsitteiden avaaminen ja käyttäminen
- kuvien, karttojen ja tilastojen ymmärtäminen ja tulkitseminen eri sisältöjen yhteydessä

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan lukiolle ominaisia arviointimenetelmiä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Maantiede (1 viikko)

Kuvaus

Maantieteen opinnoissa syvennetään perusopetuksen oppimäärään sisältyviä tietoja ja taitoja painottaen kyseisen tiedonalan käsitteiden ja sanaston hallintaa. Tiedollisesti varmistetaan perusopetuksen oppimäärän ydinasioiden osaaminen sekä valmistaudutaan lukiossa vaadittavien opiskelutekniikoiden harjoitteluun. Tällaisia monilukutaitoa vahvistavia työtapoja ovat esim. käsitelmääritysharjoitukset, karttojen, diagrammien ja taulukoiden tulkintaharjoitukset ja omien

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- vahvistaa lukiossa vaadittavia opiskelutaitoja ja työtapoja

Laaja-alainen osaaminen

Ympäristöosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

- keskeisiä ilmiöitä lukion alkavista opintojaksoista, esim. Euroopan ja maailman jäsentäminen
- ihmisen vaikutus ympäristöön
- luonnontieteellisten tekstien lukeminen ja kirjoittaminen
- käsitteiden avaaminen ja käyttäminen, kuvien, karttojen ja tilastojen ymmärtäminen ja tulkitseminen eri sisältöjen yhteydessä

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan lukiolle ominaisia arviointimenetelmiä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Historia ja yhteiskuntaoppi (1-2 viikkoa)

Kuvaus

Historian ja yhteiskuntaopin opinnot syventävät opiskelijan tietoja Suomen historiasta ja suomalaisesta yhteiskunnasta sekä antavat opiskelijalle työkaluja erilaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden itsenäiseen arvioimiseen ja tutkimiseen. Historian opinnot liittyvät Suomen historiaan sekä sen eurooppalaisiin ja kansainvälisiin yhteyksiin. Opinnot johdattavat opiskelijoita lukion historian ja yhteiskuntaopin moduulien tavoitteisiin ja sisältöihin. Opetuksessa harjaannutetaan yhteiskuntaopille ja historialle ominaisia opiskelu- ja tekstitaitoja.

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, yhteiskuntaosaaminen, oppimaan oppiminen

Arviointi

Arvioinnissa käytetään joustavia ja monipuolisia menetelmiä. Arvioinnin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa saamaan parempi käsitys omasta osaamisestaan sekä tukea opiskelijan oppimisprosessia. Arviointimenetelminä voidaan käyttää esimerkiksi prosessikirjoitusta sekä muita lukio-opinnoille tyypillisiä tehtäviä. Arviointi on asteikolla hyväksytty–hylätty.

Historian perusteita (1 viikko)**Tavoitteet**

tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu lukion historian opiskelumenetelmiin
- tutustuu lukion historian keskeisiin sisältöihin
- harjoittelee historian esseevastauksen kirjoittamista
- saa tukea lukioon historian opintojakson suorittamiseen
- tuntee historialle ja kulttuurihistorialle ominaisia tekstilajeja
- tuntee Suomen, Euroopan ja maailman historian tärkeimpiä käännekohtia
- suhteuttaa nykyajan ilmiöitä historialliseen kehitykseen.

Keskeiset sisällöt

- teemoja eri lukion opintojaksoista
- historian tekstien lukeminen ja oppiaineelle tyypillisten tekstien tuottaminen
- oppiaineelle tyypilliseen kieleen ja käsitteistöön tutustuminen
- historialle keskeisiin lähteisiin mm. teksteihin, kuviin, tilastoihin ja karttoihin tutustuminen ja niiden tulkinnan harjoittelu

Suomalainen yhteiskunta (1 viikko)**Tavoitteet**

tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää Suomen väestön rakennetta ja moninaisuutta
- tuntee suomalaista yhteiskunta- ja talousjärjestelmää koskevia peruskäsitteitä, joiden avulla hän voi käsitellä ja arvioida yhteiskunnallista tietoa ja toimia aktiivisena kansalaisena
- osaa lukea ja tulkita yhteiskuntaopille ominaisia tiedon esittämistapoja ja tuottaa itse yhteiskuntaopille ominaisia tekstejä
- ymmärtää, mihin omat yhteiskunnalliset näkemyksensä perustuvat
- osaa perustella omia yhteiskunnallisia näkemyksiään.

Keskeiset sisällöt

- Suomen väestörakenne
- valta ja vaikuttaminen: valta ja erilaiset vallankäytön muodot, suomalainen demokratia ja poliittinen järjestelmä sekä aktiivinen kansalaisuus
- oikeusvaltio: perusoikeudet, vallan kolmijako (-oppi) ja kansalaisuus
- Suomi osana Pohjoismaita, Eurooppaa ja maailmaa
- kansalaisen taloustaito ja oman talouden hallinta
- yhteiskunnallisiin kysymyksiin liittyvien erilaisten näkemysten kriittinen arviointi
- erilaisen tilastollisen tiedon tulkinta

Terveystieto (1 viikko)**Kuvaus**

Terveystiedon opinnoissa syvennetään perusopetuksen oppimäärään sisältyviä tietoja ja taitoja painottaen kyseisen tiedonalan käsitteiden ja muun sanaston hallintaa. Tiedollisesti varmistetaan perusopetuksen oppimäärän ydinasioiden osaaminen sekä valmistaudutaan lukiossa tarvittavien opiskelutekniikoiden harjoitteluun. Tällaisia monilukutaitoa vahvistavia työtapoja ovat esim. käsitteiden määrittely ja vertailu, tiedon soveltaminen, eri näkökulmiin tutustuminen sekä tiedon luotettavuuden arviointi.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineen keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin

- vahvistaa lukiossa vaadittavia opiskelutaitoja ja työtapoja

Laaja-alainen osaaminen

Hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen

Keskeinen sisältö

- keskeisiä ilmiöitä lukion alkavista opintojaksoista, esim. terveys voimavarana, terveys ja ympäristö, terveys ja yhteiskunta
- terveys fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena toimintakykynä, terveys yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla, ympäristön terveellisyyden arvostaminen
- itsetuntemuksen syventyminen, tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen, eettinen vastuullisuus

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opintojakson aikana opiskelijat tutustuvat lukio-opinnoille ominaisiin arviointimenetelmiin. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty.

6.2.7. Kuvataide

Laajuus: 1 viikko

Kuvaus

Kuvataiteen ja luovan ajattelun koulutuksessa opiskelija tutkii ja tulkitsee todellisuutta taiteen avulla, kasvattaen jokapäiväisessä elämässä tarvittavia taitoja. Oppiminen ja luovuus ovat kuvataiteen ytimessä. Oppiaineen monet eri menetelmät auttavat opiskelijaa kehittämään ja vahvistamaan taitoja, jotka ohjaavat häntä kohti monipuolista ja rikasta elämää.

Tavoitteet

- Oppilas osaa käyttää useita kuvallisen tuottamisen menetelmiä sekä eri aisteja tehdessään havaintoja.
- Opiskelija ilmaisee havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesti.
- Opiskelija käyttää myös muita tiedon tuottamisen tapoja kehittääkseen omaa ilmaisuaan.
- Opiskelija pystyy tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin erilaisia merkityksiä erilaisia menetelmiä tulkita kuvaa.
- Opiskelija kehittää tietämystään erilaisista kulttuurisista ilmaisutavoista soveltamalla niitä omilla kuvallisilla tuotoksissaan.
- Opiskelija pystyy ilmaisemaan visuaalisesti oman näkemyksensä itselleen tärkeistä asioista.
- Opiskelija käyttää työssään tutkivaa lähestymistapaa, sekä työskennellessään yksin että ryhmässä.
- kannustaa opiskelijaa havainnoimaan taidetta, muuta visuaalista kulttuuria sekä ympäristöä.
- lisätä kykyä tunnistaa, käsitellä ja ratkaista ongelmia visuaalisin ja muin keinoin.
- opastaa opiskelijaa soveltamaan erilaisia menetelmiä tulkita kuvia.
- ohjata opiskelijaa tutkivaan lähestymistapaan, yksin ja yhdessä.
- innostaa opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesti käyttäen erilaisia työkaluja ja tapoja tuottaa tietoa erilaisissa konteksteissa.
- ohjata opiskelijaa käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja sekä syventämään omia luovia taitojaan.
- tuottaa kokemuksia työskentelystä, jossa tutkitaan erilaisia ideoiden muodostamisessa, kehittämisessä ja viestimisessä tarvittavia keinoja.

Laaja-alainen osaamiseen

Oppimaan oppiminen, Monilukutaidot, Digiosaaminen, Kulttuurinen osaaminen

TVKU1 (1 viikko)

Tavoitteet

Moduulin tarkoituksena on, että opiskelija

- oppii tunnistamaan ja ratkaisemaan ongelmia visuaalisessa ja/tai muussa muodossa
- havainnoi ja tutkii yksin ja yhdessä
- inspiroituu ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesti käyttäen erilaisia tiedon tuottamisen tapoja, eri konteksteissa

Keskeiset sisällöt

- Mittaus ja mittakaavan muuttaminen.
- Perspektiivi ja tilan luominen piirustuksessa.
- Visuaalisten apuvälineiden, kuten taulukoiden ja kaavioiden käyttö esityksissä.

Arviointi

Kuvataiteen oppimisen ja osaamisen arvioinnissa painotetaan erityisesti opiskelijan yksilöllistä edistymistä. Arviointi tukee opiskelijan tulkinta- ja luovia taitoja, kuvan tuottamista sekä itsearviointitaitojen kasvua. Oppimisen ja osaamisen arviointi ottaa huomioon kaikki opetuksen tavoitteissa määritellyt oppimisen ulottuvuudet. Itsearviointitaitoja ja vertaispalautetta kehitetään osana arviointia. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

6.2.8. Lukion valinnaiset opinnot

TUVAn opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa lukion opintojaksoja Eiran aikuislukiossa. Erityisesti suositellaan seuraavia opintojaksoja

- ÄIO, S20
- MA0, MAY01 omaan tahtiin
- ENA0, ENA omaan tahtiin
- RUB0, RUB3
- IT1-10 omaan tahtiin

Lisäksi opiskelijan on hyvä valita yksi tai kaksi reaalien pakollista lukio-opintojaksoa omien tavoitteiden mukaisesti.

6.2.9. Tuvapaja: Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen

TVPaja1 Lukion opinnot haltuun (2-4 viikkoa)

Kuvaus

Tuvapajassa opiskelijalla on mahdollisuus täydentää opintoja opettajan tuen avulla.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- saa lisää tukea opintoihin
- suunnittelee ja arvioi oma työskentelyä
- suorittaa puuttuvia tehtäviä tai kokeita
- ottaa vastuun omasta opiskelusuunnittelusta

Laaja-alainen osaaminen

Monilukutaito, oppimaan oppiminen, vuorovaikutusosaaminen

Arviointi

Tuvapaja arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

6.3. Perustaitojen vahvistaminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan lukutaitoon, numeerisiin taitoihin ja digitaitoihin liittyvää osaamista. Lisäksi koulutuksen osa mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän arvosanojen korottamisen erityisessä tutkinnossa. Keskeistä opiskelussa on eri tiedonalojen tekstitaitojen sekä opiskelutaitojen vahvistaminen.

Tavoitteet

- saavuttaa sellaiset perustaidot (luku-, numero- ja digitaidot), joiden avulla hän pystyy opiskelemaan toisen asteen opinnoissa
- saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumiseen
- kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä
- korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa, mikäli se on toiselle asteelle hakeutumisen näkökulmasta tarpeellista

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija vahvistaa opiskelutaitojaan, ja häntä tuetaan asettamaan opinnoilleen realistisia tavoitteita. Opiskelija harjoittelee itsenäisen ja ryhmätyöskentelyn sekä verkko-opiskelun taitoja. Hän kehittää opiskelukielen taitojaan ja vahvistaa kykyjään viestiä tarkoituksenmukaisesti erilaisissa oppimisympäristöissä.

Monilukutaito

Opiskelija vahvistaa puhumisen, luetun ja kuullun ymmärtämisen ja kirjoittamisen taitojaan ja oppii käyttämään tehokkaammin eri tiedonalojen kieltä.

Digiosaaminen

Opiskelija vahvistaa tiedonkäsittelytaitojaan. Hän harjoittelee opiskelussa tarvittavia ohjelmia ja sähköisissä oppimisympäristöissä toimimista.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee vuorovaikutusta erilaisissa oppimistilanteissa ja -ympäristöissä ja oppii käyttämään eri tilanteissa sopivaa suullista ja kirjallista ilmaisua. Hän oppii kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oppii tunnistamaan omia voimavarojaan ja suunnittelemaan omaa ajankäyttöään niin, että opiskelua ja vapaa-aikaa on sopivassa suhteessa. Opiskelija oppii etsimään ja hyödyntämään

tietoa hyvinvointiin liittyvistä palveluista. Opiskelija saa tietoa opiskeluhoollon palveluista ja osaa hakea apua tarpeen tullen.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija oppii kestävän kehityksen periaatteista ja harjoittelee toimimaan niiden mukaisesti opinnoissaan. Opiskelija etsii lisätietoa kestävästä kehityksestä ja ihmisten toiminnan vaikutuksista ympäristöön. Hän oppii ymmärtämään luonnon monimuotoisuuden merkityksen hyvinvoinnille.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija tutustuu yhteiskuntamme toimintaperiaatteisiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin. Hän oppii hakemaan tietoa itselleen merkityksellisistä yhteiskunnallisista asioista. Opiskelija vahvistaa mediaan, tiedonhakuun ja lähteiden käyttöön liittyviä taitojaan.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen taitojaan tutustumalla maamme kulttuuriin ja taiteeseen. Hän syventää käsitystään omasta identiteetistään tutustuessaan opiskelijayhteisön kulttuurien moninaisuuteen.

Keskeinen sisältö

Opiskelija vahvistaa valmiuksiaan hakeutua toisen asteen koulutukseen ja suoriutua siitä tavoitteidensa mukaisesti. Perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet, jotka opiskelija tarvitsee selviytyäkseen toisen asteen opinnoista.

Opetuksen lähtökohtana ovat perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt.

Kaikessa opetuksessa tuetaan opiskelu/tutkintokielen taitoja, opetettavan tiedonalan tekstitaitoja, oppimistaitoja ja digitaalisia taitoja. Kun opiskelija korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja erityisessä tutkinnossa, opetuksen sisällöt, tavoitteet ja arviointi toteutuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja lainsäädännön mukaisesti.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja, arvioidaan ne perusopetuksen lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltujen päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti ([perusopetuslain 628/1998, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa](#)). Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on perusopetuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät perusopetuslainsäädännön mukaisesti perusopetuksen opettajat.

6.3.1. Äidinkieli ja kirjallisuus

Laajuus 2–6 viikkoa

Kuvaus

Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tehtävänä on kehittää opiskelijoiden kielellisiä valmiuksia, kirjoitustaitoja, vuorovaikutustaitoja ja monilukutaitoa perustaitojen vahvistamisen näkökulmasta. Tavoitteena on, että opiskelijat oppivat sellaisia tietoja ja taitoja, jotka tukevat jatko-opintojen suorittamista toisella asteella.

Opiskelija kehittää tekstin tuottamisen taitoja niin sanatasolla, virketasolla kuin tekstirakenteenkin tasolla. Keskeisenä opetusmetodina on prosessikirjoittaminen, jonka avulla harjoitellaan sekä pohtivan ja kantaa ottavan kirjoitelman, että analyysitekstin tekemistä. Opintojen aikana kehitetään opiskelijan kielitietoa muun muassa kertaamalla ja syventämällä yleiskielen sekä kielioopin käsitteistön hallintaa.

Opiskelija kertaat tekstianalyysin perusteita ja peruskäsitteitä. Opintojen aikana tutustutaan sekä asia- ja mediateksteihin että kaunokirjallisiin teksteihin. Myös audiovisuaaliset aineistot tulevat tutuiksi. Mediatekstien kautta harjoitetaan erityisesti kriittistä lukutaitoa. Kaunokirjallisuuden avulla syvennetään erittelyn ja erityisesti tulkitsemisen taitoja.

Tavoitteet

Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa sellaiset kielelliset perustaidot, että hänen on mahdollista siirtyä opiskelemaan toisella asteella.

Laaja-alainen osaaminen

Monilukutaito, oppimaan oppiminen, vuorovaikutusosaaminen, yhteiskuntaosaaminen, hyvinvointiosaamisen

TVäi1 Suomen kielen ja kirjallisuuden perusteiden vahvistaminen (2 viikkoa)

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- kertaat tekstin tuottamisen perusteita - keskiössä erityisesti virkerakenteen sekä kappalejaon perusteiden hallinta
- harjoittelee yleiskielen keskeisimpiä oikeinkirjoitussääntöjä ja kartoittaa kielitietoutta
- harjaantuu sekä median että kaunokirjallisuuden tekstien lukijana
- monipuolistaa suullisia ja kirjallisia viestintätaitojaan

Keskeiset sisällöt

Opintojaksolla keskitytään vahvistamaan tekstien tuottamisen ja tulkitsemisen perustaitoja. Opiskelija työskentelee erilaisissa viestintäympäristöissä ja samalla monipuolistaa suullisia ja kirjallisia viestintätaitojaan. Opintojen aikana kerrataan oman tekstin rakentamiseen liittyviä perusasioita, harjoitellaan tekstin tuottamista vaiheittain sekä annetaan ja vastaanotetaan palautetta tekstien tuottamisen eri vaiheissa. Keskeistä on myös vahvistaa ja monipuolistaa opiskelijoiden lukustrategioita: sisällön ennustaminen, ydinajatuksen tiivistäminen, päätelmien ja kysymysten teko ja tiedon suhteuttaminen muuhun tietopohjaan. Lisäksi kerrataan tiedonhaun vaiheet, tutustutaan erilaisiin tietolähteisiin ja harjoitellaan niiden luotettavuuden arviointia. Opiskelija tutustuu myös lyhyisiin kaunokirjallisiin teksteihin erityisesti oman lukukokemuksensa näkökulmasta. Samalla hän vahvistaa myös yleiskielen hallintaansa.

TVäi2 Monimuotoiset tekstit (2 viikkoa)

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- hioo tekstin tuottamisen taitojaan
- oppii erityisesti suunnittelemaan ja muokkaamaan tekstiään

- kertaa tekstianalyysin perusteita ja vahvistaa kriittistä lukutaitoaan tutustumalla asia- ja mediateksteihin
- vahvistaa vuorovaikutustaitojaan sekä viestijänä että vuorovaikutuksen analyysoijana
- lukee kokonaisteoksen, joka voi olla kaunokirjallinen teos tai tietokirja.

Keskeiset sisällöt

Opintojakson aikana vahvistetaan ja syvennetään monimuotoisten tekstien tulkinnan taitoja tutustumalla eri tekstilajeihin. Elämyksellisen lukemisen, kuuntelemisen ja katselemisen lisäksi tutustutaan erittelevään, tulkitsevaan ja kriittiseen lukutapaan. Samalla harjoitellaan erilaisia ja eri tilanteisiin sopivia ilmaisun keinoja. Lisäksi harjaannutetaan ottamaan kantaa ja perustelemaan ajatuksia niin suullisesti kuin kirjallisestikin.

TVäi3 Tekstien tuottaminen ja tulkitseminen (2 viikkoa)

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- oppii tulkitsemaan sekä analysoimaan ja tuottamaan yhä pidempiä tekstejä
- syventää tekstianalyysitaitojaan
- syventää oikeakielisyyden hallintaa
- vahvistaa lukutaitoaan tutustumalla monipuolisesti eri tekstilajeihin
- vahvistaa vuorovaikutustaitojaan

Keskeiset sisällöt

Opiskelijan lukutaitoa ja tekstien tulkitsemisen taitoja syvennetään tutkimalla erilaisia tekstejä eri muodoissaan. Tekstien tulkinnassa tarvittavien käsitteiden käyttöä vahvistetaan. Luettuun myös eläydytään ja jaetaan lukukokemuksia muille. Tutustutaan monimuotoisiin eritteleviin, pohtiviin, kantaa ottaviin ja ohjaaviin teksteihin ja niiden keskeisiin kielellisiin piirteisiin. Opiskelijat tuottavat tekstejä eri muodoissa: kielellisinä, visuaalisina, audiovisuaalisina ja verkkoteksteinä. Samalla harjaannutetaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta tekstin tuottamisen eri vaiheissa. Opintojen aikana harjoitellaan myös puheen ja kokonaisilmaisun erilaisia keinoja esimerkiksi valmistelluissa puhe-esityksissä. Lisäksi harjoitellaan arvioimaan omaa vuorovaikutustaitoa ja viestintätapaa sekä havaitsemaan kehittämiskohteita tällä osa-alueella.

Arviointi

Äidinkieli ja kirjallisuus -opintojaksojen arviointi perustuu monipuoliseen kirjalliseen ja suulliseen näyttöön. Arvioinnissa käytetään jatkuvan arvioinnin periaatteita ja opiskelija saa opintojaksojen aikana ohjaavaa palautetta oppimisensa tueksi. Lisäksi opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen hallintaa mitataan arvioitavilla tehtävillä. Arvioinnissa hyödynnetään myös itsearviointia ja/tai vertaispalautetta. Opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty/hylätty.

6.3.2. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus

Laajuus 2 - 10 viikkoa

Kuvaus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot ovat tarkoituksenmukaiset opiskelijalle, jonka suomen kielen taito ei anna edellytyksiä suomen kieli ja kirjallisuus -oppiaineen opiskeluun. Tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnot tarjoavat mahdollisuuden vahvistaa perustaitoja tai valmentautua lukio-opintoihin. Oppiaineen opetus tapahtuu suomeksi suomenkielisessä ympäristössä, ja opinnoissa kieli on sekä oppimisen kohde että väline. Opinnoissa vahvistetaan teksti- ja vuorovaikutustaitoja niin kirjallisesti kuin

suullisestikin. Lisäksi kirjallisuuden rooli on keskeinen sekä kielen oppimisessa että kulttuuri- ja tekstitaitojen kehittämisessä.

Tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen tavoitteena on parantaa opiskelijan valmiuksia suorittaa toisen asteen tutkinto suomen kielellä. Erityisesti tavoitteena on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa, jolla tarkoitetaan erilaisten viestien tulkinnan, tuottamisen ja arvioimisen taitoja. Lisäksi kielitaitoa laajennetaan vahvistamalla eri tiedonalojen kielen hallintaa ja tekstilajien tuntemusta.

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alaisen osaamisen kohdealueet toteutuvat suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa toisaalta osana opintojaksojen tavoitteita ja sisältöjä, toisaalta osana opetuksessa käytettäviä työskentelytapoja. Oppiaineen opintojaksoissa tarkastellaan laajasti erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja sekä monimediaisia tekstejä ja kehitetään sitä kautta monilukutaitoa. Oppimaan oppiminen liittyy suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineessa paitsi erilaisten tekstien kanssa toimimiseen myös eri tiedonalojen kielen ja oppiaineille tyypillisten tehtävätyyppien harjoitteluun.

Vuorovaikutusosaaminen korostuu erityisesti vuorovaikutusopintojaksoissa, mutta tulee kielen vuorovaikutuksellisen luonteen vuoksi esiin muissakin opintojaksoissa. Digiosaamista vahvistetaan paitsi osana medialukutaidon, tiedonhakutaitojen ja lähdekritiikin vahvistamista myös harjoittelemalla ja hyödyntämällä erilaisten digitaalisten välineiden käyttöä opiskelussa. Samat mediaan, tiedonhakuun ja lähteiden käyttöön liittyvät taidot ovat osa yhteiskuntaosaamista, johon kytkeytyvät myös erilaisten tekstien tulkitsemis- ja tuottamistaidot laajemmin. Lisäksi opiskeltavia tekstejä ja muita oppisisältöjä valittaessa otetaan huomioon yhteiskuntaosaamisen ja ympäristöosaamisen kehittäminen. Ympäristöosaaminen tulee esiin myös eri tiedonalojen, tässä tapauksessa erityisesti biologian ja maantieteen, kielen harjoittelun yhteydessä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opiskelijaryhmä on itsessään monikulttuurinen oppimisympäristö, jossa kulttuuriosaamiseen kiinnitetään huomiota kielen ja oppimisen näkökulmasta, mutta myös osana oman monikielisen identiteetin vahvistamista ja yhteisössä toimimista. Kulttuuriin liittyviä asioita tarkastellaan myös kirjallisuuden opiskelun kautta.

Hyvinvointiosaaminen näkyy suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opinnoissa paitsi opiskeltavissa teksteissä myös siinä, että opinnoissa kiinnitetään huomiota omien vahvuuksien ja voimavarojen tunnistamiseen, omien opintojen suunnitteluun, tavoitteiden asettamiseen, ajankäyttöön, sekä erilaisten tukimuotojen tuntemiseen.

Opintojaksojen keskeinen sisältö ja tavoitteet

TVs21: Tekstilajit tutuiksi (2 viikkoa)

Tavoitteet:

- Opiskelija kehittää monilukutaitoaan.
- Opiskelija tunnistaa opiskelun kannalta keskeisimpiä tekstilajeja ja kiinnittää huomiota niiden rakenteisiin ja kielellisiin piirteisiin.
- Opiskelija harjaantuu hyödyntämään erilaisia tekstilajeja kielitaitonsa kehittämisessä.

Keskeiset sisällöt:

- Puhuttujen, kirjoitettujen ja monimediaisten tekstien kanssa toimiminen
- Tekstinymmärtämisen strategioiden kehittäminen
- Tekstien tulkinta

TVs22: Tekstien tuottaminen (2 viikkoa)

Tavoitteet:

- Opiskelija kehittyy erilaisten tekstilajien tuottajana.
- Opiskelija harjoittelee käyttämään muita tekstejä omien tekstiensä malleina ja lähteinä.

- Opiskelija oppii hyödyntämään palautetta tekstien muokkaamisessa.
- Opiskelija oppii jakamaan kirjoittamansa tekstin lauseisiin, virkkeisiin ja kappaleisiin.

Keskeiset sisällöt:

- Erilaisten opiskeluun liittyvien tekstien ja eri tiedonalojen tekstien tuottaminen
- Prosessikirjoittamisen vaiheet

TVs23: Eri tiedonalojen kieli (2 viikkoa)

Tavoitteet:

- Opiskelija laajentaa eri tiedonalojen käsite- ja sanavarastoaan.
- Opiskelija harjoittelee tiedon hakemista erilaisista tietolähteistä ja saa välineitä arvioida tiedon luotettavuutta.
- Opiskelija harjaantuu tarkastelemaan eri tiedonalojen kielille ominaisia piirteitä.

Keskeiset sisällöt:

- Eri tiedonalojen tekstien tutkiminen ja tuottaminen.
- Tiedonhaku, lähteiden käyttö ja lähdekritiikki

TVs24: Vuorovaikutustilanteet (2 viikkoa)

Tavoitteet:

- Opiskelija harjaantuu viestijänä sekä arkisissa että institutionaalisissa vuorovaikutustilanteissa.
- Opiskelija harjoittelee sovittamaan omaa puhettaan puhetilanteen mukaan.
- Opiskelija kehittää esiintymistaitojaan.
- Opiskelija kehittyä palautteen antajana ja vastaanottajana.

Keskeiset sisällöt:

- Olennaisten asioiden erottaminen opetuspuheesta ja muistiinpanojen tekeminen
- Kielen rekisterit ja vaihtelu
- Vuorovaikutustilanteiden harjoittelu ryhmässä
- Puhe-esityksen pitäminen
- Vertaispalaute

TVs25: Kirjallisuus ja kulttuurin tuntemus (2 viikkoa)

Tavoitteet:

- Opiskelija kehittää kielitietoisuuttaan ja havainnoi erilaisia kulttuurisia ilmiöitä.
- Opiskelija kehittyä kaunokirjallisuuden lukijana ja ymmärtää kirjallisuuden merkityksen kielenoppimisessa.

Keskeiset sisällöt:

- Erilaisten kaunokirjallisten tekstien lukemista ja tulkitsemista suullisesti ja kirjallisesti.
- Kirjallisuuden analyysin käsitteitä

Arviointi

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opintojaksojen arviointi perustuu monipuoliseen suulliseen ja kirjalliseen näyttöön. Opiskelija saa opintojaksojen aikana ohjaavaa palautetta oppimisensa tueksi, ja lisäksi opintojakson tavoitteiden ja sisältöjen hallintaa mitataan arvioitavilla tehtävillä tai kokeilla. Lisäksi voidaan hyödyntää opintojakson tavoitteiden mukaan itsearviointia tai vertaispalautetta. Arvioinnissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan jatkuvan arvioinnin periaatetta. Opintojaksot arvioidaan suoritusmerkinnällä hyväksytty/hylätty perustuen opiskelijan osaamiseen ja opintojaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen.

6.3.3. Ruotsi

RUpaja1: Perustaitojen vahvistaminen ruotsipaja (2-4 viikkoa)

Paja on suunnattu erityisesti opiskelijoille, jotka tarvitsevat vahvistusta ruotsin kielen perustaidoista ja/tai haluavat korottaa peruskoulun päättöarvosanaa.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- kertaa tai oppii arkielämän perussanastoa
- oppii opiskelutaitoja
- harjoittelee kielen perusäänteitä ja intonaatiota
- kertaa tai oppii arkielämän keskeistä sanastoa ja ilmauksia
- kertaa tai tutustuu perustasolla yleisiin lauserakenteisiin
- oppii yhteistyötaitoja
- rohkaistuu käyttämään kieltä erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa
- osaa kuvailla elinympäristöään, lähipiiriään ja ystäviään kirjallisesti ja suullisesti
- tutustuu perustason A1.1 - A1.2 kielenkäytölle tyypillisiin lauserakenteisiin ja teksteihin
- harjoittele arvioimaan ja arvostamaan omia ja muiden suorituksia

Keskeiset sisällöt

Opiskelijan taitotaso ja tavoitteet kartoitetaan opintojen alussa. Ruotsin sisällöt määräytyvät kartoituksen perustella.

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, kulttuuriosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Arviointi

Opinnot katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

6.3.4. Englanti

Laajuus 2 - 4 viikkoa

Kuvaus

Kursseilla kerrataan ja vahvistetaan englannin peruskielitaitoa. Lisäksi tutustutaan erilaisiin opiskelustrategioihin ja ohjataan opiskelijaa reflektoimaan omaa oppimistaan.

Tavoitteet

Vahvistaa opiskelijan kielenhallintaa sekä tukea itsenäistä opiskelua.

Laaja-alainen osaaminen

Vuorovaikutusosaaminen, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

Kerrataan peruskoulutasoista englantia keskeisen sanaston ja rakenteiden näkökulmasta. Vahvistetaan lauserakenteiden hallintaa. Luetaan selkeitä tekstejä. Ohjataan opiskelija itsenäiseen kuullun ymmärtämisen harjoitteluun. Tutustutaan erityisesti sanaston muistamisen keinoihin.

Myöhemmin syvennetään peruskoulutasoisen sanaston ja rakenteiden hallintaa. Luetaan monipuolisesti tekstejä. Tutustutaan erityisesti lukemisen strategioihin sekä tekstin työstämisen keinoihin sanojen muistamisen ja luetun ymmärtämisen näkökulmasta.

Arviointi

Hyväksytty /hylätty

6.3.5. Matematiikka

Laajuus 2 - 4 viikkoa

Tavoitteet

Opintojakson tavoitteena on kerrata peruskoulun matematiikan keskeisiä sisältöjä sekä jatko-opintojen kannalta merkityksellisiä aihealueita.

Laaja-alainen osaaminen

Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia vahvistaa opiskelijan itsetuntoa, kannustetaan vastuun ottoon omasta oppimisesta sekä pitkäjänteiseen työskentelyyn. Opetuksessa tuetaan opiskelijaa hyödyntämään omia vahvuuksia sekä tunnistamaan kehityskohteita. Opintojaksolla kannustetaan opiskelijoita keskusteluun, omien ratkaisumenetelmien esittämiseen ja oman ajattelun sanoittamiseen sekä yhteistyöhön, yhdessä tutkimiseen ja oppimiseen.

Opetuksessa tutustutaan matematiikan ja arkielämän välisiin yhteyksiin ja hyödynnetään mahdollisuuksia vahvistaa opiskelijan kiinnostusta luonnontieteisiin.

Keskeinen sisältö

Laskutoimitukset, yhtälöt ja funktiot (2 viikkoa)

Peruslaskutoimitukset kokonais-, murto- ja desimaaliluvuilla. Tuntemattoman käsite ja laskutoimitukset kirjaimilla. Ensimmäisen asteen yhtälö ja verrantoyhtälö. Ensimmäisen asteen polynomifunktio.

Prosentit, tilastot ja geometria (2 viikkoa)

Prosentin käsite, muutosprosentti ja muuttuneen arvon laskeminen. Tilastokaavioiden tulkinta, tuottaminen ja keskiluvut. Yleisimpien tasokuvioiden piirintä ja pinta-alan laskeminen. Yleisimpien kappaleiden tilavuuden ja pinta-alan laskeminen sekä niihin liittyvät yksiköt.

Arviointi

Hyväksytty /hylätty

6.3.6. Reaaliaineet

Fysiikka (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa fysiikasta, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa pohjatietona. Kurssilla opitaan myös erilaisia luonnontieteihin liittyviä opiskelumenetelmiä sekä oman etenemisensä arviointia.

Tavoitteet

tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin sekä kertaa oppiaineiden keskeisiä käsitteitä ja työtapoja
- harjaantuu fysiikan opetukseen liittyvien työskentelytapojen, ohjeiden sekä esitystavan ja merkkikielen ymmärtämiseen

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen oppiminen toteutuu erilaisten laboratoriotöiden ja asiasisältöjen struktuurien interpoloinnilla suurempiin kokonaisuuksiin.

Keskeinen sisältö

Liike ja voima, värähdys- ja aaltoliike, lämpö, sähkö

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä miten kokonaisarvio muodostuu erilaisista osista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Kemia (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa kemiasta, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa pohjatietona. Kurssilla opitaan myös erilaisia luonnontieteihin liittyviä opiskelumenetelmiä sekä oman etenemisensä arviointia.

Tavoitteet

tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin sekä kertaa oppiaineiden keskeisiä käsitteitä ja työtapoja
- harjaantuu kemian opetukseen liittyvien työskentelytapojen, ohjeiden sekä esitystavan ja merkkikielen ymmärtämiseen

Laaja-alainen osaaminen

Laaja-alainen oppiminen toteutuu erilaisten laboratoriotöiden ja asiasisältöjen struktuurien interpoloinnilla suurempiin kokonaisuuksiin.

Keskeinen sisältö

Luonnon rakenteet, atomiteoria, suolat, hapot ja emäkset

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä miten kokonaisarvio muodostuu erilaisista osista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Biologia (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa biologiasta, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa. Samalla vahvistetaan erilaisia luonnontieteisiin liittyviä opiskelumenetelmiä ja työtapoja.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- perehtyy oppiaineisiin liittyvien työtapojen, taitojen hallintaan ja tuottamiseen keskeisten sisältöjen yhteydessä

Laaja-alainen osaaminen

Ympäristöosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

Peruskoulun oppisisältöjen keskeiset ilmiöt ja asiat, mm:

- elämä, eliökunta, solu, ihmisen biologia

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä arvioimaan omaa oppimistaan. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Maantieto (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa maantieteestä, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa. Samalla vahvistetaan erilaisia luonnontieteisiin liittyviä opiskelumenetelmiä ja työtapoja.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- perehtyy oppiaineisiin liittyvien työtapojen, taitojen hallintaan ja tuottamiseen keskeisten sisältöjen yhteydessä

Laaja-alainen osaaminen

Ympäristöosaaminen, monilukutaito, oppimaan oppiminen

Keskeinen sisältö

Peruskoulun oppisisältöjen keskeiset ilmiöt ja asiat, mm:

- maailman jäsentäminen karttojen avulla, maailman väestö, luonnonvarat, ihminen ja ympäristö, luonnonmaantieteelliset ilmiöt

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä arvioimaan omaa oppimistaan. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Historia (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa historiassa, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa. Samalla vahvistetaan erilaisia historiaan liittyviä opiskelumenetelmiä ja työtapoja.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- tutustuu oppiaineisiin liittyvien työtapojen, tehtävätyyppien ja taitojen hallintaan, esimerkiksi tilastojen lukeminen, karttojen, tekstien ja kuvien tulkinta sekä tekstien tuottaminen

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen, yhteiskuntaosaaminen, kulttuuriosaaminen

Keskeinen sisältö

Peruskoulun oppisisältöjen keskeiset ilmiöt ja asiat, mm:

- Suomen, Euroopan ja maailman historian keskeiset kehityslinjat 1800- ja 1900-luvuilla

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä arvioimaan omaa oppimistaan. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Yhteiskuntaoppi (1 viikko)

Kuvaus

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa yhteiskuntaopissa, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa. Samalla vahvistetaan erilaisia yhteiskuntaoppiin liittyviä opiskelumenetelmiä ja työtapoja.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineiden keskeisiin ilmiöihin ja niitä kuvaaviin käsitteisiin
- tutustuu oppiaineisiin liittyvien työtapojen, tehtävätyyppien ja taitojen hallintaan, esimerkiksi tilastojen lukeminen, karttojen, tekstien ja kuvien tulkinta sekä tekstien tuottaminen

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen, yhteiskuntaosaaminen, kulttuuriosaaminen

Keskeinen sisältö

Peruskoulun oppisisältöjen keskeiset ilmiöt ja asiat, mm:

- demokratia, hyvinvointivaltio, työelämän tuntemus, oman talouden hallinta

Arviointi

Arvioinnissa käytetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä sekä arvioimaan omaa oppimistaan. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

Terveystieto (1 viikko)

Kuvaus

Opinnoissa kerrataan ja vahvistetaan sitä peruskoulutason tietopohjaa, jota tarvitaan toisen asteen opinnoissa. Samalla vahvistetaan erilaisia terveystiedolle ominaisia opiskelumenetelmiä ja työtapoja.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy oppiaineen keskeisiin ilmiöihin ja niihin liittyviin käsitteisiin
- tutustuu oppiaineen työtapojen ja taitojen hallintaan, esimerkiksi itsearviointiin, ryhmätyöskentelyyn, tiedonhakuun, tiedon soveltamiseen sekä kriittiseen ajatteluun

Laaja-alainen osaaminen

Hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen

Keskeinen sisältö

Peruskoulun oppisisältöjen keskeiset ilmiöt ja asiat, mm:

- terveysosaaminen, terveyttä tukevat ja kuluttavat fyysiset, psyykkiset ja sosiaaliset tekijät sekä näiden väliset yhteydet ja syy-seuraussuhteet

Arviointi

Arviointi on jatkuvaa ja monipuolista. Opiskelijat oppivat tuntemaan erilaisia arviointimenetelmiä, sekä arvioimaan omaa oppimistaan. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty- hylätty.

6.3.7. Kuvataide

Laajuus: 1 viikko

Kuvataiteen ja luovan ajattelun koulutuksessa opiskelija tutkii ja tulkitsee todellisuutta taiteen avulla, kasvattaen jokapäiväisessä elämässä tarvittavia taitoja. Oppiminen ja luovuus ovat kuvataiteen ytimessä. Oppiaineen monet eri menetelmät auttavat opiskelijaa kehittämään ja vahvistamaan taitoja, jotka ohjaavat häntä kohti monipuolista ja rikasta elämää.

Tavoitteet

- kannustaa opiskelijaa havainnoimaan taidetta, muuta visuaalista kulttuuria sekä ympäristöä
- lisätä kykyä tunnistaa, käsitellä ja ratkaista ongelmia visuaalisin ja muin keinoin
- opastaa opiskelijaa soveltamaan erilaisia menetelmiä tulkita kuvia
- ohjata opiskelijaa tutkivaan lähestymistapaan, yksin ja yhdessä
- innostaa opiskelijaa ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesti käyttäen erilaisia työkaluja ja tapoja tuottaa tietoa erilaisissa konteksteissa
- ohjata opiskelijaa käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja sekä syventämään omia luovia taitojaan
- tuottaa kokemuksia työskentelystä, jossa tutkitaan erilaisia ideoiden muodostamisessa, kehittämisessä ja viestimisessä tarvittavia keinoja
- Opiskelija osaa käyttää useita kuvallisen tuottamisen menetelmiä sekä eri aisteja tehdessään havaintoja.
- Opiskelija ilmaisee havaintojaan ja ajatuksiaan visuaalisesti.
- Opiskelija käyttää myös muita tiedon tuottamisen tapoja kehittääkseen omaa ilmaisuaan.
- Opiskelija pystyy tarkastelemaan taiteen ja muun visuaalisen kulttuurin erilaisia merkityksiä erilaisia menetelmiä tulkita kuvaa.
- Opiskelija kehittää tietämystään erilaisista kulttuurisista ilmaisutavoista soveltamalla niitä omissa kuvallisissa tuotoksissaan.
- Opiskelija pystyy ilmaisemaan visuaalisesti oman näkemyksensä itselleen tärkeistä asioista.
- Opiskelija käyttää työssään tutkivaa lähestymistapaa, sekä työskennellessään yksin että ryhmässä.

Laaja-alainen osaamiseen

Oppimaan oppiminen, Digiosaaminen, Kulttuurinen osaaminen

tvku1 (1 viikko)

Tavoitteet

Moduulin tarkoituksena on, että opiskelija

- oppii havainnoimaan taidetta, muuta visuaalista kulttuuria sekä ympäristöä
- oppii käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisukeinoja syventääkseen omia ilmaisutaitojaan
- tutkii erilaisia ideoiden muodostamiseen, laatimiseen ja viestimiseen tarvittavia keinoja ja saa kokemuksia työskentelystä niiden parissa.

Keskeiset sisällöt

- Työskentely itsenäisesti ja ryhmässä määritellyssä aikataulussa.
- Ongelmanratkaisu luovilla menetelmillä.
- Oman työn esittäminen käyttäen eri ohjelmia.

Arviointi

Kuvataiteen oppimisen ja osaamisen arvioinnissa painotetaan erityisesti opiskelijan yksilöllistä edistymistä. Arviointi tukee opiskelijan tulkinta- ja luovia taitoja, kuvan tuottamista sekä

itsearviointitaitojen kasvua. Oppimisen ja osaamisen arviointi ottaa huomioon kaikki opetuksen tavoitteissa määritellyt oppimisen ulottuvuudet. Itsearviointitaitoja ja vertaispalautetta kehitetään osana arviointia. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

6.3.8. Peruskoulun valinnaiset opinnot

Opiskelija voi opiskella valinnaisia opintoja peruskoulun opintotarjonnasta peruskoulun opetussuunnitelmien mukaisesti. Valinnaisilla opinnoilla opiskelija vahvistaa perustaitojen hallintaa. Opiskelija valitsee kurssija omaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

6.3.9. Tuvapaja: Perustaitojen vahvistaminen

TVpaja1 Perustaitojen vahvistaminen (2-4 viikkoa)

Kuvaus

Tuvapajassa opiskelijalla on mahdollisuus täydentää opintoja opettajan tuen avulla. Opiskella saa tukea mikäli hän halua korottaa tai vahvistaa perusopetuksen katsomusaineita.

Tavoitteet

Tavoitteena on, että opiskelija

- saa lisää tukea opintoihin
- suunnittelee ja arvioi oma työskentelyä
- suorittaa puuttuvia tehtäviä tai kokeita
- ottaa vastuun omasta opiskelusuunnittelusta

Laaja-alainen osaaminen

Monilukutaito, oppimaan oppiminen, vuorovaikutusosaaminen

Arviointi

Tuvapaja arvioidaan asteikolla hyväksytty–hylätty.

6.3.10. Perusopetuksen päättöarvosanojen korotusohjelma

Jos opiskelija haluaa korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja, hän sopii opinto-ohjaajan kanssa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisen yhteydessä arvosanojen korotuksesta (korotusohjelma). Suunnitelma tehdään heti opintojen alussa. Suunnitelma laaditaan Wilma-lomakkeella ja tallennetaan Wilmaan. Korottaminen tapahtuu TUVAn perustaitojen vahvistaminen -koulutuksen osan yhteydessä opettajan ohjeistuksen mukaisesti. Arviointi tehdään perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltyjen valtakunnallisten päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti. Korotusohjelman toteutumista seurataan jokaisen jakson jälkeen opiskelusuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

6.4. Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen, 0 - 30 vk

Koulutuksen osa sisältää ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti. On tärkeää, että opiskelija saa opiskeluun riittävästi tukea sekä valmentavassa koulutuksessa että suorittaessaan ammatillisia opintoja valmentavan koulutuksen aikana.

Opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot ammatilliseen opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa kielitaitoa.

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan tutkinnon osia sekä pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tukinnon osien osa-alueita. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Tavoitteet

- saavuttaa riittävän taidon ammatillisten opintojen opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää alakohtaiseen koulutukseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniikkaa opiskelun apuna
- tutustuu ammatilliseen koulutukseen, sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida ammatillisen koulutuksen sopivuuden itselleen
- suorittaa itselleen sopivan ammatillisen koulutuksen opintoja (ammatilliset tutkinnon osat tai yhteiset tutkinnon osat).

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija tutustuu ammatillisten opintojen opetustarjontaan ja oppii ottamaan vastuuta opinnoistaan. Opiskelija harjoittelee omaan oppimistapaansa sopivien opiskelutekniikoiden ja tilanteeseen soveltuvan kielen käyttöä ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöissä.

Monilukutaito

Opiskelija oppii etsimään ja tuottamaan ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa tietoa sekä arvioimaan hakemansa informaation luotettavuutta. Opiskelija tutustuu erilaisiin tekstilajeihin ja harjoittelee ammatillisten tekstien tuottamista.

Digiosaaminen

Opiskelija tutustuu ammatillisissa opinnoissa käytettäviin välineisiin, ohjelmiin ja oppimisalustoihin. Opiskelija vahvistaa taitojaan opiskella sähköisissä oppimisympäristöissä.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija vahvistaa koulutuksessa oppimiaan vuorovaikutustaitoja ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöissä. Hän oppii ammatillisen koulutuksen edellyttämiä taitoja, arvioimaan omaa työtään, antamaan ja ottamaan vastaan palautetta, toisten näkemyksiä kunnioittaen.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oppii tunnistamaan omia voimavarojaan ja suunnittelemaan omaa ajankäyttöään niin, että opintoja ja vapaa-aikaa on sopivassa suhteessa. Ammatilliseen koulutukseen tutustuessaan opiskelija voi arvioida niiden soveltuvuutta itselleen. Opiskelijalla on tieto tarjolla olevista opiskeluhuollon palveluista ja hän osaa tarvitessaan hakea apua.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija syventää ymmärrystään kestäväen kehityksen periaatteista ja harjoittelee toimimaan niiden mukaisesti ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöissä. Opiskelija saa tietoa siitä, miten kestäväen kehityksen näkökulmat tulevat esille ammatillisessa koulutuksessa ja eri ammasteissa.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija tutustuu ammatillisten opiskelijoiden ja työntekijöiden oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vaikuttamismahdollisuuksiin. Opiskelija saa ymmärryksen työn ja yrittäjyyden merkityksestä itselleen ja laajemmin yhteiskunnalle.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää käsityksiään monikulttuurisuuden merkityksestä itselleen ja kulttuurien moninaisuuden arvosta yhteiskunnalle. Opiskelija saa ymmärryksen siitä, tunteeo hän ammattiopiskelijan identiteetin omakseen. Hän tutustuu ammatillisen oppilaitoksen toimintakulttuuriin ja osallistuu opiskelijayhteisön toimintaan. Opiskelija voi myös osallistua oppilaitoksen kansainväliseen toimintaan.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen, ja sen asettamiin vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan ammatillisia opintoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Ammatillisten opintojen rinnalla opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Osana tutkintokielen vahvistamista opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista.

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija voi suorittaa valmentavan koulutuksen aikana yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita, ammatillisen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon osia, arvioidaan ne ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on ammatillisen koulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä tarkoitetut arvioijat.

Koulutuksen järjestäjät

Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy

Toteutussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän verkkosivut

<https://www.sdo.fi/>

Käytännön toteutus

Eiran aikuislukion opiskelijat tutustuvat ammatillisen koulutuksen opintoihin TUVA vuoden aikana. Eiran TUVA-opiskelijoille järjestetään lukuvuoden aikana:

- Infotilaisuus, jossa esitellään SDO:n opintotarjontaa
- Eri ammattialojen koulutuksen esittelypäivä
- Mahdollisuus suorittaa tutkinnon osien osia, esimerkiksi ensiapupassi ja hygieniapassi

Opinnot suunnitellaan yhdessä opiskelijan ja Eiran opinto-ohjaajan sekä SDO:n opinto-ohjaajan kanssa ja ne kirjataan opiskelusuunnitelmaan. Opinto-ohjaajat ja SDO:n vastuuopettaja seuraavat opintojen edistymistä. Kun opiskelija on suorittanut yhteistyöoppilaitoksessa suunnitellut opinnot, hän saa todistuksen suorituksesta ja toimittaa sen Eiran TUVAan opinto-ohjaajalle. Suoritus kirjataan opiskelijalle opintoviikkoina Wilmaan.

AEL-Amiedu Oy

Toteutussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän verkkosivut

<https://www.taitotalo.fi/>

Käytännön toteutus

Eiran aikuislukion opiskelijat tutustuvat Taitotalon ammatillisen koulutuksen opintoihin TUVA vuoden aikana. Eiran TUVA-opiskelijoille järjestetään lukuvuoden aikana:

- Infotilaisuus, jossa Taitotalon edustaja esittelee opintotarjontaa
- Yhteiset hyvinvointi- ja liikuntatapahtumat
- Eri ammattialojen koulutuksen esittelypäivät kerran kuukaudessa
- Mahdollisuus suorittaa tutkinnon osien osia, esimerkiksi ensiapupassi, hygieniapassi, työturvallisuuskortti, tulityökortti

Opinnot suunnitellaan yhdessä opiskelijan ja Eiran sekä Taitotalon opinto-ohjaajan kanssa ja ne kirjataan opiskelusuunnitelmaan. Opinto-ohjaajat ja Taitotalon vastuuopettaja seuraavat opintojen edistymistä. Kun opiskelija on suorittanut yhteistyöoppilaitoksessa suunnitellut opinnot, hän saa todistuksen suorituksesta ja toimittaa sen Eiran TUVAan opinto-ohjaajalle. Suoritus kirjataan opiskelijalle opintoviikkoina Wilmaan.

6.5. Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus, 0 - 20 vk

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä. Tavoitteena on myös vahvistaa arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja.

Tavoitteet

- arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan
- tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä
- kehittää kotitalousosaamistaan
- vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa
- perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja
- tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa
- hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi
- suunnittelee ja tekee arkielämäänsä liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä
- tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään
- tutustuu erilaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija oppii kehittämään opiskelu- ja ajankäyttötaitojaan. Häntä tuetaan vahvistamaan positiivista minäkuvaa itsestään oppijana. Opiskelija oppii hankkimaan tietoa yhteiskunnan tarjoamista arkielämän palveluista ja ymmärtämään omia vaikuttamisen mahdollisuuksiaan. Opiskelija oppii hankkimaan tietoa kotitalousosaamisensa ja hyvinvointinsa parantamiseen. Opiskelija oppii käyttämään asiointitilanteissa tarvittavaa kieltä.

Monilukutaito

Opiskelija oppii seuraamaan yhteiskunnallista keskustelua ja uutisointia ja arvioimaan saamansa tiedon paikkansapitävyyttä. Opiskelija oppii etsimään tietoa kotitalousosaamisensa ja hyvinvointinsa lisäämiseksi. Opiskelija tutustuu arkielämän asiakirjoissa käytettävään kieleen.

Digiosaaminen

Opiskelija oppii hakemaan tietoa omaan elämäänsä liittyvistä palveluista. Opiskelija tutustuu digitaalisiin palveluihin ja harjoittelee niiden käyttämistä hoitaessaan arkisia asioitaan. Opiskelija oppii ymmärtämään tietoturvan merkityksen.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee ryhmätyötaitoja erilaisissa arjen vuorovaikutustilanteissa. Hän oppii ymmärtämään omaa osuuttaan ja vastuita viestinnän onnistumisessa. Opiskelija oppii huomioimaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan rakentavalla tavalla esiin omia näkökulmiaan.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oppii tunnistamaan hyvinvointiinsa vaikuttavia tekijöitä ja löytää keinoja hyvinvointinsa lisäämiseen. Opiskelija tutustuu oppilaitoksensa ja yhteiskunnan tarjoamiin hyvinvointi- ja terveydenhuollon palveluihin ja saa tietoa siitä, miten palvelujen piiriin voi hakeutua.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija oppii tunnistamaan ihmisten toiminnan vaikutuksia ympäristöön. Hän tutustuu kestävän kehityksen periaatteisiin ja harjoittelee toimimista niiden mukaisesti omassa arjessaan.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija oppii soveltamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä erilaisissa oppimistilanteissa. Opiskelija tutustuu yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuuksiin ja oppii harjoittamaan aktiivisen kansalaisen taitoja osallistumalla oman ryhmänsä ja oppilaitosyhteisön asioiden käsittelyyn.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tutustuu monikulttuuriin oppimisyhteisöihin ja syventää käsityksiään omasta kulttuurisesta identiteetistään. Opiskelija oppii ymmärtämään ja arvostamaan kulttuurista moninaisuutta ja näkemään monikulttuurisuuden yhteiskunnan voimavarana.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa liittyviä tekijöitä ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Hän tutustuu itselleen sopiviin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

Eiran aikuislukion Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus koulutuksen osa jakautuu kolmeen kokonaisuuteen:

Ympäristö ja kulttuuritaidot (1 viikko)

- Kulttuuriosaamisen taidot
- Tunnistaa kulttuurisen ja kielellisen moninaisuuden, sekä kansainvälisyyden elinympäristössään ja yhteiskunnassa
- Tunnistaa kulttuurin vaikutuksen yhteiskunnan, oman yhteisön, suvun ja perheen näkökulmista sekä itsensä sosiaalisen ja kulttuurisen identiteetin rakentajana
- Tunnistaa taiteen, kulttuuripalvelut ja hengellisyysmuodot hyvinvoinnin ja merkityksellisen elämän rakentajina
- Ympäristöosaamisen ja kestävän kehityksen taidot
- Tunnistaa lähiympäristössään ja yhteiskunnassa sijaitsevia erilaisia elämis- ja toimintaympäristöjä ja näiden merkitystä yhteisöjen ja yksilöiden hyvinvoinnille
- Tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään

Yhteiskunnallisen osallisuuden ja arkielämän taidot (1 viikko)

- Yhteiskunnallisen osallisuuden ja vaikuttamisen taidot
- Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita
- Opiskelija vahvistaa aktiivisen kansalaisen taitojaan ja osallisuuttaan yhteiskunnassa tutustumalla järjestö- ja vapaaehtoistyöhön, tai muihin yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoihin
- Opiskelija ymmärtää työn ja yrittäjyyden merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa
- Opiskelija perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja.
- Arkielämän taidot
- Kehittää kotitalousosaamistaan
- Vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa
- Perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja
- Hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi

- Suunnittelee ja tekee arkielämään liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä
- Tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat päivittäisissä arkitoiminnoissaan
- Vuorovaikutus- ja ryhmässä toimimisen taidot
- Vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä vuorovaikutus ja tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa, myös sosiaalisen median alustoilla
- Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti

Oman terveyden, hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitäminen (1 viikko)

- Terveys ja terveellinen arki
- Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen omassa arjessa.
- Opiskelija ymmärtää mielen hyvinvoinnin merkityksen
- Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen toimintakyky ja hyvinvointi
- Ymmärtää toimintakyvyn ja hyvinvoinnin välisen yhteyden
- Tunnistaa omaa hyvinvointia edistäviä tekijöitä. Osaa arvioida ja edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan tarpeidensa mukaisesti.
- Osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti.
- Tutustuu erilaisiin terveyttä ja hyvinvointia tukeviin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla
- Terveyttä ja hyvinvointia tukevat palvelut
- Perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin hyvinvointia ja terveyttä tukeviin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja

Eiran aikuislukion tarjoamien opintokokonaisuuksien ohella koulun TUVa-opiskelijoilla on mahdollisuus valita tarpeidensa mukaisesti arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden sisältöjä koulun ammatillisen yhteistyökumppanin järjestämästä koulutuksesta seuraavasti:

Suomen Diakoniaopisto (SDO Oy)

Hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen (2–6 viikkoa)

- Itsetuntemus
- Vahvuudet
- Mielen hyvinvointi
- Vuorovaikutusosaaminen

Yhteiskunnassa ja kansalaisena toimiminen (2–6 viikkoa)

- Itselle sopivien yhteiskunnan palvelujen tuntemus
- Kansalaisena toimiminen ja yhteiskunnallinen osallisuus
- Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämien tekstitaitojen kehittäminen ja harjaantuminen kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa

Arjen hallinnan taidot (2–8 viikkoa)

- Oman arjen, ajankäytön ja talouden suunnittelu
- Terveellinen elämäntapa, kotiruoan valmistus, tekstiilihuolto ja muut kodin työt, kestävä kehitys
- Itsenäisen asumisen taitojen vahvistaminen, asumisen muodot, hankinnat, taloustaidot
- Vapaa-ajan taidot: taide, kulttuuri, liikunta

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Koulutuksen järjestäjät

Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy

Toteutussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän verkkosivut

www.sdo.fi

Käytännön toteutus

Opintojen suunnittelu ja toteutus

Opinnot suunnitellaan TUVA-vuoden alussa yhdessä opiskelijan ja Eiran opinto-ohjaajan sekä SDO:n opinto-ohjaajan ja/tai vastuuopettajan kanssa. Suunnitelma kirjataan opiskelijan opiskelusuunnitelmaan Wilmaan. Opiskelija opiskelee suunniteltua kokonaisuutta joko muutamana päivänä viikossa tai yhtäjaksoisesti yhden tai kahden jakson ajan. Käytännön asioissa opiskelijaa ohjaa yhteistyöoppilaitoksen vastuuopettaja.

Opintojen edistymisen seuranta

Opinto-ohjaajat ja SDO:n vastuuopettaja seuraavat opintojen edistymistä. Kun opiskelija on suorittanut yhteistyöoppilaitoksessa suunnitellut opinnot, hän saa todistuksen suorituksesta ja toimittaa sen Eiran TUVAAan opinto-ohjaajalle. Suoritus kirjataan opiskelijalle opintoviikkoina Wilmaan.

6.6. Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen, 0 - 20 vk

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työelämässä tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan koulutukseen.

Tavoitteet

- tuntee työnhaun prosessin
- tutustuu työpaikkoihin oppimisympäristöinä
- tuntee työelämän ja yrittäjyyden keskeiset periaatteet
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä työpaikalla
- osaa ajankäytön suunnittelua ja hallintaa
- tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla
- tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan
- tutustuu yleimpiin työpaikalla käytössä oleviin tietokoneohjelmiin ja työpaikan vuorovaikutustilanteiden kieleen
- tiedostaa tulevaisuuden haasteet ja työelämän muutokset

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija tutustuu työelämän toimintatapoihin. Hän oppii asettamaan itselleen realistisia tavoitteita ja ottamaan vastuuta omista työtehtävistään. Opiskelija oppii tunnistamaan oman osaamisensa rajoja ja kehittymistarpeita.

Monilukutaito

Opiskelija tutustuu yritysten tapoihin viestiä toiminnastaan. Hän harjoittelee työelämässä tarvittavaa tiedonhakua ja oppii tulkitsemaan erilaisia työelämätekstejä. Opiskelija tutustuu työpaikan ohjeistuksiin. Opiskelija harjoittelee erilaisten työnhaun asiakirjojen laatimista.

Digiosaaminen

Opiskelija perehtyy työpaikoilla käytettäviin digitaalisiin työvälineisiin ja alustoihin. Opiskelija voi harjoitella sähköistä työnhakua. Hän tutustuu työpaikkojen sähköiseen viestintään.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija hyödyntää koulutuksessa oppimiaan vuorovaikutustaitoja ja harjoittelee työpaikan vuorovaikutustilanteisiin osallistumista asianmukaista kieltä käyttäen. Hän opettelee työelämän edellyttämiä taitoja, oppii arvioimaan omaa työtään ja myös antamaan ja vastaanottamaan palautetta.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija oppii arvioimaan erilaisten työtehtävien kuormittavuutta suhteessa omiin voimavaroihinsa. Opiskelija on tietoinen tarjolla olevista opiskeluhuollon palveluista ja osaa tarvitessaan hakea apua opintoihinsa. Opiskelija oppii suunnittelemaan ajankäyttöään työn ja vapaa-ajan välillä.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija tutustuu kestävän kehityksen toteuttamistapoihin työelämässä ja opettelee toimimaan niiden mukaisesti työpaikan ohjeistamalla tavalla.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija oppii työntekijöiden ja työnantajien oikeuksista, velvollisuuksista ja vaikuttamismahdollisuuksista ja voi harjoitella niiden mukaisesti toimimista, osallistumalla työpaikan toimintaan kykyjensä mukaan. Opiskelija saa mahdollisuuden tutustua yritystoiminnan perusteisiin.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tutustuu työelämän ja työyhteisöjen toimintakulttuuriin ja myös vapaamuotoiseen kanssakäymiseen työpaikalla. Opiskelija oppii toimimaan monikulttuurisissa ja monikielisissä työyhteisöissä.

Keskeinen sisältö

- työn hakeminen; sopivan työpaikan löytäminen, työhakemuksen tekeminen, työhaastattelussa toimiminen

- työelämän pelisäännöt
- osaamiskortit (esim. hygieniapassi, työturvallisuuskortti)
- yrittäjyyden perusteet
- työelämään tutustuminen / työelämässä tapahtuva oppiminen

Eiran aikuislukiossa tarjottavat opinnot

Työelämäosaaminen ja tulevaisuus (2 viikkoa)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa ymmärrystä työn ja opiskelun merkityksestä oman elämän ja yhteiskunnan kannalta
- vahvistaa käsitystä omista mahdollisuuksista jatko-opinnoissa ja työelämässä
- tutustuu eri ammatteihin, työelämään, yrittäjyyteen ja koulutusmahdollisuuksiin
- saa työelämään tutustumisen yhteydessä palautetta osaamisestaan sekä niiden soveltuvuudesta suomalaiseen työelämään
- oppii käyttämään tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita osana opintoja ja työelämää

Sisältö soveltuvien osin:

- työelämätietous ja työelämätaidot
- työelämään tutustuminen
- eri ammatteihin tutustuminen
- Lukion opoinfot (osana urasuunnittelua)
- kesätyön haku, cv
- lomakkeiden ja hakemusten ym. täyttäminen
- ura- ja tulevaisuuspelit

Eiran aikuislukion TUVA-opiskelijat voivat myös suorittaa työelämätaitojen ja työelämässä tapahtuvan oppimisen sisältöjä Suomen Diakoniaopiston (SDO Oy) järjestämässä koulutuksessa seuraavasti:

Suomen Diakoniaopisto (SDO Oy)

Työelämän pelisäännöt (1–3 viikkoa)

- Työnhakuprosessi ja työnhaun asiakirjat, työpaikalla tapahtuvan oppimisen paikan hankkiminen
- Työntekijän oikeudet ja velvollisuudet
- Työelämässä tarvittavat vuorovaikutustaidot

Työpaikalla tapahtuva oppiminen (1–20 viikkoa)

Yrittäjyys (1–3 viikkoa)

Työelämän muutokset ja tulevaisuuden työelämä 1-3 viikkoa

- Tulevaisuustyöpaja
- Työhyvinvointi
- Jatkuva oppiminen ja oman osaamisen kehittäminen

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen arviointiin osallistuvat opiskelija, ohjaava opettaja ja työpaikkaohjaaja. Arviointi tapahtuu työelämässä tapahtuvan oppimisen lopussa.

Koulutuksen järjestäjät

Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy

Toteutussuunnitelman tai koulutuksen järjestäjän verkkosivut

www.sdo.fi

Käytännön toteutus

Opintojen suunnittelu ja toteutus

Opinnot suunnitellaan TUVA-vuoden alussa yhdessä opiskelijan ja Eiran opinto-ohjaajan sekä SDO:n opinto-ohjaajan ja/tai vastuupettajan kanssa. Suunnitelma kirjataan opiskelijan opiskelusuunnitelmaan Wilmaan. Opiskelija opiskelee suunniteltua kokonaisuutta joko muutamana päivänä viikossa tai yhtäjaksoisesti yhden tai kahden jakson ajan. Käytännön asioissa opiskelijaa ohjaa yhteistyöoppilaitoksen vastuupettaja.

Opintojen edistymisen seuranta

Opinto-ohjaajat ja SDO:n vastuupettaja seuraavat opintojen edistymistä. Kun opiskelija on suorittanut yhteistyöoppilaitoksessa suunnitellut opinnot, hän saa todistuksen suorituksesta ja toimittaa sen Eiran TUVaan opinto-ohjaajalle. Suoritus kirjataan opiskelijalle opintoviikkoina Wilmaan.

6.7. Valinnaiset opinnot, 0 - 10 vk

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittaa valinnaisia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta tai valtakunnallisesta) tarjonnasta. Valinnaiset koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin opiskelukieli, voidaan järjestää oman äidinkielen opetusta. Valinnaiset opinnot voivat sisältää myös esimerkiksi järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja siihen liittyviä kursseja.

Tavoitteet

- Valinnaisten opintojen avulla opiskelija oppii tunnistamaan ja syventämään käsityksiään omista vahvuuksistaan. Hän löytää uusia tapoja kehittää taitojaan oppijana. Valinnaisten opintojen avulla hän kykenee lisäämään omaa hyvinvointiaan ja löytää uusia oppimisen kohteita. Hän tutustuu opintoihin, jotka auttavat häntä tekemään mielekkäitä valintoja jatko-opiskelun suhteen.

Laaja-alainen osaaminen

Oppimaan oppiminen

Opiskelija oppii valitsemaan sisältöjä ja oppimisympäristöjä, jotka tukevat hänen tavoitteitaan ja kehittävät hänen opiskelutaitojaan. Opiskelijalla on mahdollisuus kokeilla monipuolisesti erilaisia opiskelumuotoja.

Monilukutaito

Opiskelija valitsee opintoja, joissa hän voi kehittää kielellistä osaamistaan monipuolisesti tavoitteidensa suuntaisesti. Valinnaisten opintojen avulla opiskelija vahvistaa kykyjään viestiä ja vaikuttaa tehokkaammin.

Digiosaaminen

Opiskelija etsii valinnaisten opintojen tarjonnasta itseään kiinnostavia verkko-opintoja ja syventää niiden avulla digiosaamistaan.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija osallistuu vuorovaikutustilanteisiin valitsemissaan opinnoissa asianmukaista kieltä käyttäen. Hän syventää osaamistaan kehittämällä kykyjään arvioida ja mukauttaa viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen oman hyvinvointinsa ja toimintakykynsä ylläpitämisessä. Hän valitsee sisältöjä ja opiskelumuotoja, jotka tukevat hänen hyvinvointiaan ja vahvistavat opiskelumotivaatiota.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija valitsee opintoja, joissa hän voi syventää kestävän kehityksen osaamistaan.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija valitsee opintoja, joiden avulla hän kykenee syventämään yhteiskunnallisen vaikuttamisen taitojaan ja kykyään toimia aktiivisena kansalaisena.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija valitsee oppimisympäristöjä, jotka syventävät hänen ymmärrystään monikulttuurisuudesta ja vahvistavat oman identiteetin rakentumista.

Keskeinen sisältö

Valinnaiset opinnot sovitaan TUVA-vuoden alussa opinto-ohjaajaan kanssa ja kirjataan opiskelusuunnitelmaan. Valinnaisiin opintoihin voi sisällyttää esimerkiksi:

- Ammattimaisen harrastuksen opinnollistaminen (esim. jääkiekko, jalkapallo)
- Oman äidinkielen opinnot
- Vapaan sivistystyön opinnot, jotka tukevat opiskelijan oppimista, hyvinvointia ja jatko-opintosuunnitelmaa
- Avoimen ammattiopiston opinnot
- Vapaaehtois- ja järjestötyö

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.